

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

H. Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj: 01-05-16-1-528/14
Datum: 01.07.2014. godine

BOSNA I HERCEGOVINA			
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ			
SARAJEVO			
PRIMLJENO	02-07-2014		
Opis posla	Klasifikacija	Broj	Broj priloga
01-16-1-886/14			

Bosna i Hercegovina
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Zastupnički dom

Predmet: Dostava Izvješća o reviziji za 2013. godinu

Cijenjeni,

Sukladno članku 16. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ('Službeni glasnik BiH' broj 12/06), dostavljamo vam izvješća o reviziji institucija Bosne i Hercegovine za 2013. godinu, prema sljedećem:

1. Agencija za antidoping kontrolu BiH
2. Agencija za državnu službu BiH
3. Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja
4. Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH
5. Agencija za javne nabave BiH
6. Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH
7. Agencija za nadzor nad tržištem BiH
8. Agencija za osiguranje u BiH
9. Agencija za policijsku potporu
10. Agencija za poštanski promet BiH
11. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH
12. Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije BiH
13. Agencija za rad i zapošljavanje BiH
14. Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete BiH
15. Agencija za sigurnost hrane u BiH
16. Agencija za statistiku BiH
17. Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova
18. Agencija za unaprjeđenje inozemnih investicija u BiH
19. Agencija za zaštitu osobnih podataka u BiH
20. Arhiv BiH
21. Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja
22. Centar za uklanjanje mina u BiH
23. Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH
24. Direkcija za ekonomsko planiranje
25. Direkcija za europske integracije

26. Direkcija za koordiniranje policijskih tijela BiH
27. Državna agencija za istrage i zaštitu
28. Državna regulativna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost
29. Fond za povratak
30. Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH
31. Granična policija BiH
32. Institucija ombudmana za zaštitu potrošača u BiH
33. Institucija ombudsmana za ljudska prava BiH
34. Institut za akreditiranje BiH
35. Institut za intelektualno vlasništvo BiH
36. Institut za mjeriteljstvo BiH
37. Institut za nestale osobe BiH
38. Institut za standardizaciju BiH
39. Jedinica za implementaciju Projekta za izgradnju Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija pritvora i drugih mjera BiH
40. Komisija za koncesije BiH
41. Konkurencijsko vijeće BiH
42. Memorijalni centar Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995.
43. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
44. Ministarstvo civilnih poslova BiH
45. Ministarstvo financija i trezora BiH
46. Ministarstvo komunikacija i prometa BiH
47. Ministarstvo obrane BiH
48. Ministarstvo pravde BiH
49. Ministarstvo sigurnosti BiH
50. Ministarstvo vanjskih poslova BiH
51. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
52. Odbor državne službe za žalbe
53. Parlamentarna skupština BiH
54. Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika BiH
55. Pravobraniteljstvo BiH
56. Predsjedništvo BiH
57. Regulatorna agencija za komunikacije BiH
58. Služba za poslove sa strancima
59. Služba za zajedničke poslove institucija BiH
60. Središnja harmonizacijska jedinica MFT BiH
61. Središnje izborno povjerenstvo BiH
62. Sud BiH
63. Tužiteljstvo BiH

64. Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja
65. Uprava za neizravno oporezivanje BiH
66. Ured koordinatora za reformu javne uprave
67. Ured za harmonizaciju i koordinaciju sustava plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH
68. Ured za razmatranje žalbi BiH
69. Ured za veterinarstvo BiH
70. Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH
71. Ustavni sud BiH
72. Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće BiH

Napominjemo kako su sva dostavljena izvješća o reviziji institucija Bosne i Hercegovine za 2013. godinu, dostupna na web-stranici Ureda - www.revizija.gov.ba.

S poštovanjem,

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: salbih@bih.net.ba

Broj: 01-05-16-1-528/14
Datum: 01.07.2014. godine

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO: 02-07-2014			
Organizaciona jedinica	Klasifikacioni oznaka	Broj	Broj priloga
02-16-1-		886/14	

Bosna i Hercegovina
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Dom naroda

Predmet: Dostava Izvješća o reviziji za 2013. godinu

Cijenjeni,

Sukladno članku 16. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ('Službeni glasnik BiH' broj 12/06), dostavljamo vam izvješća o reviziji institucija Bosne i Hercegovine za 2013. godinu, prema sljedećem:

1. Agencija za antidoping kontrolu BiH
2. Agencija za državnu službu BiH
3. Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja
4. Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH
5. Agencija za javne nabave BiH
6. Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH
7. Agencija za nadzor nad tržištem BiH
8. Agencija za osiguranje u BiH
9. Agencija za policijsku potporu
10. Agencija za poštanski promet BiH
11. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH
12. Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije BiH
13. Agencija za rad i zapošljavanje BiH
14. Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete BiH
15. Agencija za sigurnost hrane u BiH
16. Agencija za statistiku BiH
17. Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova
18. Agencija za unaprjeđenje inozemnih investicija u BiH
19. Agencija za zaštitu osobnih podataka u BiH
20. Arhiv BiH
21. Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja
22. Centar za uklanjanje mina u BiH
23. Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH
24. Direkcija za ekonomsko planiranje
25. Direkcija za europske integracije

26. Direkcija za koordiniranje policijskih tijela BiH
27. Državna agencija za istrage i zaštitu
28. Državna regulativna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost
29. Fond za povratak
30. Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH
31. Granična policija BiH
32. Institucija ombudmana za zaštitu potrošača u BiH
33. Institucija ombudsmana za ljudska prava BiH
34. Institut za akreditiranje BiH
35. Institut za intelektualno vlasništvo BiH
36. Institut za mjeriteljstvo BiH
37. Institut za nestale osobe BiH
38. Institut za standardizaciju BiH
39. Jedinica za implementaciju Projekta za izgradnju Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija pritvora i drugih mjera BiH
40. Komisija za koncesije BiH
41. Konkurencijsko vijeće BiH
42. Memorijalni centar Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995.
43. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
44. Ministarstvo civilnih poslova BiH
45. Ministarstvo financija i trezora BiH
46. Ministarstvo komunikacija i prometa BiH
47. Ministarstvo obrane BiH
48. Ministarstvo pravde BiH
49. Ministarstvo sigurnosti BiH
50. Ministarstvo vanjskih poslova BiH
51. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
52. Odbor državne službe za žalbe
53. Parlamentarna skupština BiH
54. Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika BiH
55. Pravobraniteljstvo BiH
56. Predsjedništvo BiH
57. Regulatorna agencija za komunikacije BiH
58. Služba za poslove sa strancima
59. Služba za zajedničke poslove institucija BiH
60. Središnja harmonizacijska jedinica MFT BiH
61. Središnje izborno povjerenstvo BiH
62. Sud BiH
63. Tužiteljstvo BiH

64. Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja
65. Uprava za neizravno oporezivanje BiH
66. Ured koordinatora za reformu javne uprave
67. Ured za harmonizaciju i koordinaciju sustava plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH
68. Ured za razmatranje žalbi BiH
69. Ured za veterinarstvo BiH
70. Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH
71. Ustavni sud BiH
72. Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće BiH

Napominjemo kako su sva dostavljena izvješća o reviziji institucija Bosne i Hercegovine za 2013. godinu, dostupna na web-stranici Ureda - www.revizija.gov.ba.

S poštovanjem,

GLAVNI REVIZOR
Milenko Šego

IZVJEŠTAJ

O FINANSIJSKOJ REVIZIJI UPRAVE ZA INDIRECTNO OPOREZIVANJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2013. GODINU

Broj:01-07-16-1-522/14

Sarajevo, juni 2014. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	5
	1. Uvod	5
	2. Postupanje po ranijim preporukama	5
	3. Sistem internih kontrola	8
	4. Budžet	9
	5. Planiranje i izvještavanje o radu	10
	6. Pregled rashoda budžeta	12
	6.1 Tekući izdaci	12
	6.2 Kapitalni izdaci	21
	7. Bilans stanja	22
	8. Javne nabavke	24
	9. Prihodi	29
	10. Ostalo	30
	11. Prinudna naplata	32
	12. Sudski sporovi	33
	13. Korespondencija	33
III	PRILOG	34
	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA	34
	Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu	
	Bilans stanja na 31.12.2013. godine	
	Izjava o odgovornostima rukovodstva	

I MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja (bilansa stanja, pregleda prihoda, primitaka i finansiranja, pregleda rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama, posebnih podataka o plaćama i broju zaposlenih, pregleda dinamike zapošljavanja, pregleda stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregleda kapitalnih ulaganja i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio) u **Upravi za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Uprava) za godinu koja se završava 31. decembra 2013. godine.

Pored finansijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Uprave sa odgovarajućim zakonima i propisima koji imaju uticaja na finansijske izvještaje za 2013. godinu.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Uprave je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za tekuću fiskalnu godinu, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijave ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Uprave je odgovorno za poslovanje u skladu sa odgovarajućim zakonima i propisima i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih budžetom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i primjenljivim Okvirom Međunarodnih standarda vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizionih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prijave ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju osmišljavanja revizionih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonima i propisima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi dobili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom i propisom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima i propisima.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše mišljenje.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Kao što je navedeno pod tačkom 8. Izvještaja u kojoj se navode nedostaci i slabosti vezane za realizaciju ugovora zaključenih nakon provedenih postupaka javnih nabavki.

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Uprave prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda na 31.12.2013. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završila na navedeni datum u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Uprave u toku 2013. godine bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonima i propisima, osim za moguće efekte koji su navedeni u Osnovi za mišljenje sa rezervom.

Isticanje predmeta

Ne izražavajući dalju rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na:

- Tačku 6.1. Izvještaja koja se odnosi na sljedeće tekuće izdatke: izdatke za energiju i komunalne usluge (lož ulje) gdje je opisan način promjene cijene; bruto plaće i naknade, a u vezi sa načinom zapošljavanja i implementacijom Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta; realizaciju troškova reprezentacije i ugovore o djelu.
- Tačku 10. Izvještaja koja se odnosi na program posebne namjene - Upravni odbor, gdje je, i pored preporuka iz ranijeg perioda, izostao aktivan pristup Upravnog odbora na realizaciji istih.

Sarajevo, 30.06.2014. godine

**ZAMJENIK
GENERALNOG
REVIZORA**

Dževad Nekić

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego

**ZAMJENICA
GENERALNOG
REVIZORA**

Božana Trninić

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. Uvod

Uprava je uspostavljena Zakonom o sistemu za indirektno oporezivanje u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH, broj: 44/03 i 52/04). Ovim zakonom definisana je institucionalna i organizaciona osnova za jedinstveni sistem indirektnog oporezivanja u BiH koji će poduprijeti sveukupnu makroekonomsku stabilnost i fiskalnu održivost i pružiti podršku funkcionisanju jedinstvenog ekonomskog prostora u BiH.

Jedinstvenim sistemom indirektnog oporezivanja uspostavlja se sistem naplate prihoda po osnovu indirektnih poreza (uvozne i izvozne dadžbine, akcize, porez na dodanu vrijednost i svi drugi porezi zaračunati na robu i usluge, uključujući i porez na promet i putarine), kao i raspodjela prihoda na osnovu indirektnih poreza prema budžetima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko distrikta BiH. Organ nadležan za provođenje zakonskih propisa o indirektnom oporezivanju, politike oporezivanja kao i naplatu i raspodjelu indirektnih poreza je Uprava za indirektno oporezivanje sa sjedištem u Banjaluci. Uprava ima ispostave i filijale na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine koje su organizovane na ekonomskim principima sa svrhom maksimalnog povećanja efikasnosti Uprave i osiguranja pogodnosti za porezne obveznike.

Organizacija Uprave uspostavljena je tako da pokriva prostor Bosne i Hercegovine sa Središnjim uredom u Banjaluci i regionalnim centrima u Sarajevu, Mostaru, Tuzli i Banjaluci. U sastavu regionalnih centara nalaze se carinske ispostave. U sastavu carinskih ispostava su granični prijelazi, željezničke stanice i aerodromi.

Upravom rukovodi direktor Uprave koji ima svoj Kabinet i Odjeljenje za internu reviziju, Odjeljenje za pravne poslove i Odjeljenje za komunikacije. Sektorima rukovode pomoćnici direktora kojih ima pet (Sektor za poslovne usluge, Sektor za carine, Sektor za poreze, Sektor za provođenje i poštivanje carinskih i poreznih propisa i Sektor za informacione tehnologije). Odsjecima rukovode šefovi odsjeka. Upravljačka struktura je vertikalna s obzirom na istu organizacionu strukturu u regionalnim centrima.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH je izvršio finansijsku reviziju u Upravi za 2012. godinu i izrazio mišljenje s rezervom. Osnova izražavanja ovakvog mišljenja odnosi se na Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta i netransparentan način zapošljavanja. U Izvještaju o reviziji za 2012. godinu date su preporuke kojima se sugeriše preduzimanje određenih aktivnosti na unapređenju poslovanja i otklanjanju nedostataka u daljem poslovanju.

Uprava je dostavila odgovor o preduzetim aktivnostima na prevazilaženju slabosti i nepravilnosti koje su identifikovane u izvještaju o reviziji. Uvidom u preduzete aktivnosti te osvrtom na realizaciju datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

- **Realizovane preporuke:**

Uprava je donijela Akcioni plan borbe protiv korupcije sa utvrđenim linijama odgovornosti i vremenskim okvirom za implementaciju.

Pri realizaciji raspoloživih sredstva u budžetu za 2103. godinu nije utvrđeno prekoračenje, odnosno nepoštivanje budžetskog okvira za neposrednu potrošnju i odobrene programe posebne namjene.

Uprava je sačinila zahtjev za prestrukturiranjem rashoda na kraju godine i isti je odobren čime je obezbijeđeno pokrivanje budžetskih rashoda u okviru neposredne potrošnje.

Kroz revizijske postupke nije uočena neusklađenost evidencija kada je u pitanju prisustvo na poslu, a koji su osnova za obračun plaća i naknada zaposlenih.

Utvrđena su ograničenja mjesečnih troškova mobilnih telefona za direktora Uprave kao i mjesečno ograničenje troškova fiksnih telefona za direktora, pomoćnika direktora i šefa Kabineta. Smanjen je broj lica kojima se priznaju troškovi mobilnog telefona.

Nije uočeno knjiženje izdataka po sudskim presudama na kontu ostale nespomenute usluge i dadžbine. Sačinjena je evidencija o primljenim i datim poklonima.

Na bazi revidiranih procedura javnih nabavki nije uočeno značajnije odstupanje planiranih i ugovorenih iznosa po okončanim postupcima.

Uprava je u 2013. godini otvarala posebne subanalitike za projekte koji se realizuju, što treba nastaviti i u narednom periodu kako bi se transparentno mogli pratiti izdaci po svakom projektu pojedinačno.

Izvršeno je popunjavanje Jedinice za krajnju potrošnju pri Upravnom odboru Uprave.

Proces prelaska na MPLS tehnologiju u zakupu vodova kod telekom operatera je uspješno završen u 2013. godini.

Preporuke čija je realizacija u toku:

U toku 2013. godine provedena je procedura izbora načelnika Odjeljenja za internu reviziju, a u toku su aktivnosti na popunjavanju Odjeljenja.

Uprava provodi aktivnosti na okončanju konkursne procedure prijema državnih službenika gdje je zbog velikog broja prijava i zahtjevnog procedure pismenog i usmenog dijela provjere prijavljenih kandidata te podnesenih prigovora i žalbi postupak značajno odstupio od planirane dinamike.

U toku revizije smo informisani, a u to smo se uvjerali i uvidom u dostupnu korespondenciju, da su u toku aktivnosti na usaglašavanju novog Pravilnika o dodatku na plaću zaposlenih u Upravi.

Konstatovan je napredak kada je u pitanju pravdanje putnih troškova.

Postoji napredak u vođenju evidencija o korištenju službenih vozila, ali su u nekim slučajevima i dalje uočena odstupanja, tj. da se evidencije ne vode na način da se popunjavaju sve predviđene pozicije kao kod većine korisnika vozila.

Može se konstatovati da je Uprava napravila pozitivan pomak kada je u pitanju upotreba vozila na 24 sata što pokazuje značajno smanjenje broja vozila dodijeljenih pojedincima, ali je neophodno dalje djelovati u pravcu moguće racionalizacije po navedenom osnovu.

Konstatovano je da je značajno smanjen iznos zatezних kamata u odnosu na prošlu godinu, ali je potrebno dalje raditi na smanjenju istih, a prije svega kroz brže kolanje faktura od momenta prijema do momenta plaćanja obaveze po istim.

Postoji napredak po pitanju sinhronizovanog djelovanja Uprave i MFT po pitanju izvršenja sudskih presuda.

Identificirani su slučajevi u manjem obimu da se troškovi reprezentacije ne pravdaju na adekvatan način, tj. potrebno je da se sačinjava adekvatno obrazloženje povoda nastanka troška reprezentacije koje će sadržavati i broj lica na koje se nastali trošak odnosi.

Pokrenute su aktivnosti na realizaciji projekta označavanja stalnih sredstva putem bar koda.

I pored nastojanja identifikacije sredstava koja su u ranijim popisima evidentirani kao manjak koji se potražuje od zaposlenih na kontu potraživanja od zaposlenih za manjkove evidentiran je skoro identičan iznos kao i na kraju 2012. godine.

Slučajevi odustajanja od ponuda u procedurama javnih nabavki u Upravi se rijetko dešavaju tako da će realizacija preporuke vezane za moguća dogovaranja dobavljača i odustajanje biti moguće u potpunosti ocijeniti u narednom periodu.

Konstatovano je da pri nabavci vozila nije bilo preferencije kada su u pitanju osnovne tehničke karakteristike, ali je bilo dodatnih zahtjeva čije navođenje kao eliminacionih kriterija se ne može u potpunosti opravdati.

Pokrenute su aktivnosti preko MFT u cilju iznalaženja načina praćenja odnosno sravnjavanja prihoda shodno Uputstvu MFT.

Kada je u pitanju utrošak sredstava iz fonda za višegodišnja kapitalna ulaganja (VKU), konstatovano je da nisu pokrivena sredstva utrošena u Tuzli i Mostaru izvan odobrenog budžeta za date projekte, ali su navedena pitanja bila delegirana nadležnim tijelima za rješavanje.

Uprava naplatu potraživanja po osnovu korištenja carinskih terminala provodi postupkom prinudne naplate, ali postoje otežavajuće okolnosti ekonomske prirode u ostvarenju tog cilja. Izvršeno je i raskidanje ugovora o korištenju određenih carinskih terminala.

Konstatovan je napredak u načinu kreiranja Plana nabavki u toku godine.

Uočen je značajan napredak u pogledu usaglašenosti na sjednicama Upravnog odbora oko raspodjele sredstava sa Jedinstvenog računa Uprave (poravnanja) u odnosu na raniji period. Razlog tome, između ostalog, je izvještavanje Upravnog odbora o prikupljenim prihodima u kraćim vremenskim intervalima.

Pokrenute su aktivnosti u cilju omogućavanja elektronskog podnošenja PDV-prijava.

Krajem 2013. i početkom 2014. godine pokrenute su aktivnosti na organizacionom planu u cilju unaprjeđenja procesa čuvanja i raspolaganje sredstvima koja su privremeno ili trajno oduzeta u postupcima koje po službenoj dužnosti provodi Uprava. Osim toga, doneseni su i novi interni akti koji regulišu navedenu problematiku.

- **Nerealizovane preporuke:**

Konstatovano je da je i u 2013. godini bilo slučajeva prijema u stalni radni odnos nakon uzastopnog ponavljanja ugovora na određeno vrijeme u trajanju od dvije godine.

Uočeni su isti ili slični nedostaci po pitanju prekovremenog rada, odnosno konstatovano je da se ne poštuju u potpunosti interni akti koji regulišu navedenu problematiku.

Strateško opredjeljenje Uprave je korištenje fiksne optičke mreže vodova koja je, prema datim obrazloženjima u Upravi, pouzdanija od SDH (bežične) mreže. Shodno tome, Uprava nije išla u dalju realizaciju inicijative prelaska na SDH mrežu.

Nije uvedena praksa sačinjavanja obrazloženja za internu reprezentaciju, a ne vrši se praćenje izdataka za eksternu reprezentaciju po korisnicima.

Angažovanje lica po osnovu ugovora o djelu je povećano u 2013. godini u odnosu na prethodnu godinu.

Procedura javne nabavke usluga platnog prometa nije okončana u 2013. godini.

Možemo konstatovati da preporuka vezana za kreiranje predmjera radova i kvalitetnijeg planiranja nabavke radova nije ispoštovana, s obzirom da su radovi koji su vršeni poslije date preporuke bili praćeni aneksima na osnovne ugovore. Nabavke opreme koja je ugovorena, a koja je naknadnim izmjenama bila neadekvatna, nabavljena je od strane izvođača uz saglasnost Nadzornog organa i investitora (Uprave).

Nije riješeno pitanje oduzetih vozila.

Upravni odbor Uprave nije provodio aktivnosti na definisanju statusa shodno odredbama Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja.

Upravni odbor nije provodio aktivnosti na definisanju predmeta nabavke za nabavku usluga revizije prikupljanja i raspodjele prihoda sa Jedinstvenog računa Uprave.

Nije bilo promjena kada su u pitanju naknade članovima i posmatračima u Upravnom odboru Uprave.

Nije bilo aktivnosti u pravcu iniciranja izmjena Zakona kojim bi se nadležnost odlučivanja o materijalnim pravima članova Upravnog odbora prenijela na Vijeće ministara.

Nismo se uvjerali tokom revizije da je vršena analiza sudskih sporova, što je bila preporuka revizije.

3. Sistem internih kontrola

Uprava je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i pravilima.

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta je usvojen odnosno objavljen u Službenom glasniku u aprilu 2013. godine i njegova implementacija u praksi je još uvijek u toku.

Značajnu poteškoću u funkcionisanju Uprave predstavlja činjenica da veći broj lica radi u Upravi na mjestima visoke stručne spreme, a nema status državnog službenika. S tim u vezi u Upravi se provode aktivnosti na provedbi procedure javnog oglasa na koji mogu aplicirati i navedena lica.

U vezi sa pitanjem kadrova u Upravi vodi se veći broj disciplinskih postupaka protiv zaposlenih zbog nepoštivanja etičkog kodeksa i radne discipline.

U funkcionisanju Uprave značajnu ulogu ima Upravni odbor, čija su ovlaštenja propisana Zakonom o sistemu indirektnog oporezivanja i isti bi trebao biti korektivni faktor i institucija koja će usmjeravati Upravu u uspješnoj realizaciji zadataka i aktivnosti koji proizilaze iz zakonom dodijeljenih nadležnosti.

Uprava primjenjuje vlastite interne akte za one kategorije izdataka koje još nisu regulisane aktima Vijeća ministara.

Tokom revizije uočene su slabosti i nedostaci vezani za realizaciji izdataka koji se odnose na nabavku energenata (lož ulje), korištenje službenih vozila, izdatke troškova reprezentacije, javne nabavke.

Što se tiče realizacije višegodišnjih kapitalnih ulaganja, uočeno je da Uprava za objekte milionskih vrijednosti, za koje su projektna rješenja kompleksna, nema adekvatno stručno osoblje koje bi na zadovoljavajući način i ravnopravno sa izvođačem i nadzornim organom moglo učestvovati u donošenju odluka tokom realizacije ugovora o građenju.

Ističemo da predmet revizije nije bio način prikupljanja i raspodjele sredstva sa jedinstvenog računa, kao ni način vršenja povrata PDV-a poreznim obveznicima.

Interna revizija: Poslovi interne revizije u Upravi su vršeni i u 2013. godini kao i u ranijem periodu na način koji nije u suštini predstavljao poslove interne revizije (interna kontrola). Tek krajem godine je, shodno usvojenom Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji, došlo do transformacije dosadašnjeg Odjeljenja za internu reviziju u Odjeljenje interne kontrole, a u novom Odjeljenju za internu reviziju koje ima sistematizovano mjesto načelnika i tri interna revizora je popunjeno mjesto načelnika početkom 2014. godine. Ostala tri mjesta u vrijeme revizije nisu bila popunjena.

Smatramo da interna revizija za instituciju kao što je Uprava ima poseban značaj, prije svega zbog vrlo složene organizacione strukture, velikog broja zaposlenih, činjenice da se najveći broj aktivnosti u Upravi veže za finansijske efekte, visine budžeta institucije te u tom smislu preporučujemo da se što hitnije izvrši popunjavanje navedenog Odjeljenja u cilju obavljanja definisanih nadležnosti.

- **Rukovođenje, organizacija i ljudski resursi**

Uprava je samostalna upravna organizacija koja za svoj rad putem Upravnog odbora odgovara Vijeću ministara BiH. Uprava ima direktora koji je odgovoran za upravljanje Upravom. Direktor predstavlja Upravu. Upravni odbor Uprave broji 6 članova od kojih su tri ministra financija članovi po službenoj dužnosti.

Poslove iz svoje nadležnosti Uprava vrši u Središnjem uredu sa sjedištem u Banjoj Luci i regionalnim centrima koji se nalaze u Banjoj Luci, Sarajevu, Mostaru i Tuzli, putem svojih

osnovnih i unutrašnjih organizacionih jedinica, utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Uprave (Službeni glasnik BiH broj 29/13) sa ukupno 2451 zaposlenih na 31.12.2013. godine (prema podacima iz COIP-a). Uprava ima ispostave i filijale na cijeloj teritoriji BiH. Lokacije i nadležnosti ispostava i filijala organizuju se na ekonomskim principima koji su izrađeni s ciljem maksimalnog povećanja efikasnosti Uprave u cjelini, osiguranja pogodnosti za poreske obveznike i pružanja podrške funkcionisanju jedinstvene ekonomske teritorije u BiH.

S obzirom na značaj i na veličinu institucije, smatramo kako Uprava problematici upravljanja ljudskim resursima ubuduće treba prići mnogo ozbiljnije i studioznije. Upravljanje ljudskim resursima je osnovni preduslov za ostvarivanje strateških ciljeva razvoja svake institucije, te smatramo kako se u ovom segmentu trebaju izvršiti odgovarajuće stručne analize - evaluacije iz kojih bi proistekli strateški planovi upravljanja ljudskim resursima.

Dobro i kvalitetno upravljanje ljudskim resursima će sigurno doprinijeti bržem i boljem izvršavanju svih zadataka Uprave, te ostvarivanju općih društvenih ciljeva i poboljšanju efikasnosti naplate i poboljšanju efikasnosti poreskog sistema u cjelini, te bi ključna zadaća menadžmenta trebala biti da osigura kvalitetne ljude, motivira ih i educira, sve u cilju dostizanja visokih rezultata u radu, kao i samih organizacijskih ciljeva.

Preporučujemo rukovodstvu Uprave da više pažnje posveti upravljanju ljudskim resursima, u svim aspektima upravljanja, a posebno u dijelu popunjavanja organizacione strukture, s obzirom da ovo pitanje, koje je prisutno duži niz godina, generiše mnogobrojne probleme. Navedene aktivnosti su bitne kako bi Uprava zacrtane ciljeve i zadatke što uspješnije izvršila te kako bi ispunila zahtjevne obaveze koje proizlaze iz zakonom utvrđenih nadležnosti.

Nadalje smatramo da postojeći sistem plaća koji egzistira u Upravi, a kao jedan od važnih komponenti upravljanja ljudskim potencijalima, je nužno redefinirati unutar zakonskog rješenja i prilagoditi na takav način da bude percipiran kao pravedan i motivirajući.

4. Budžet

Ukupno zahtijevani budžet je iznosio 101.493.931 KM, a budžet je odobren u iznosu 97.613.000 KM. Dodatno je 35.020.325 KM (kapitalni izdaci) uključeno u ukupno raspoloživi budžet koji iznosi 132.633.325 KM.

Budžet je realizovan u iznosu od 90.221.909 KM pri čemu je realizacija na tekućim izdacima iznosila 99%, a na kapitalnim 22 %.

Za neposrednu potrošnju Uprava je imala na raspolaganju ukupno 79.395.000 pri čemu je realizacija iznosila 95%.

Realizacija po programima posebne namjene je bila kako slijedi: Upravni odbor Uprave je imao na raspolaganju 586.000 KM sa realizacijom od 99%; za štampanje akciznih i poreznih markica je odobreno 3.400.000 KM sa realizacijom od 92%; za ukupna VKU na raspolaganju su bila sredstva u iznosu od 48.739.024 KM¹ od 21%.

Relizacija po projektima je izvršena kako slijedi: za izgradnju GP Bijača je odobreno 6.508.877 KM sa realizacijom od 99%; za GP Gradiška je odobreno 3.162.405 KM i nije bilo realizacije; po projektu IPA 2010-jačanje carinskog sistema, Uprava je imala na raspolaganju sredstva u iznosu od 958.524 KM i ista su utrošena u 2013. godini i raspoloživa sredstva iz NCTS su bila 500.000 KM sa realizacijom od 97%.

Uprava je u krajem 2013. godine izvršila prestrukturiranje rashoda na osnovu odobrenja MFT i to sa pozicije nabavke materijala u iznosu od 632.000 KM na pozicije: naknade troškova

¹ U okviru subanalitike VKU evidentiran je iznos od 37.609.219 KM

zaposlenih (37.000 KM), izdaci telefonskih i poštanskih usluga (200.000 KM), izdaci za energiju i komunalne usluge (60.000 KM), izdaci za usluge prijevoza i goriva (50.000 KM), troškovi zakupa (250.000 KM) i izdatke osiguranja i troškove platnog prometa (35.000 KM).

5. Planiranje i izvještavanje o radu

• Strateški plan, program rada i izvještaj o radu

U skladu s Poslovnom strategijom razvoja Uprave za period 2012.-2016. godine definisana su strateška područja koja se ogledaju u sljedećem: efikasno prikupljanje prihoda; informacione tehnologije; odnosi s poslovnim subjektima, zakonodavstvo, zaštita društva i organizacija i upravljanje.

Program rada: Planom rada Uprave obuhvaćene su aktivnosti koje provodi Uprava iz svog djelokruga rada u skladu sa Zakonom o indirektnom oporezivanju. Aktivnosti su planirane kroz organizacijske jedinice Uprave, a istom su obuhvaćena sljedeća područja: organizacija i upravljanje, prikupljanje prihoda, odnosi s poslovnim subjektima i javnošću, zakonodavstvo, zaštita društva (sprječavanje, otkrivanje i borba protiv svih oblika kriminala) i informacione tehnologije.

Izvještaj o radu²: Analizirajući Izvještaj o radu Uprave, konstatovali smo sljedeće:

Od ukupno planiranih 5 milijardi i 880 miliona KM prihoda na jedinstvenom računu, u 2013. godini prikupljeno je 5 milijardi i 882 miliona KM što je za 0,04% više u odnosu na plan, a za 0,16% više u odnosu na nivo izvršenja u prošloj godini, pri tome bilježimo kontinuirano smanjenje prihoda po osnovu carinskih dažbina, ali i pad ukupnih prihoda od akciza na koje je prvenstveno uticao pad prihoda od akciza na duhanske prerađevine (uvozne i domaće). U 2013. godini, kao posljedica zadnje faze primjene Privremenog sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji podrazumijeva ukidanje ili smanjenje stope carine pri uvozu roba u BiH, te potpuno ukidanje carinske evidencije, planiran je dalji pad prihoda od carinskih dažbina. Shodno tome, u 2013. godini je nastavljen trend pada prihoda od carinskih uvoznih dažbina, te su prikupljeni prihodi po ovom osnovu za 5,19% manji u odnosu na prethodnu 2012. godinu. Neto prihodi raspoređeni korisnicima u 2013. godini iznose 4 milijarde i 885 miliona KM i, u odnosu na 2012. godinu kada su iznosili 4 milijarde i 988 miliona KM, manji su za 2,07%. Uprava je raspodjelu i doznačavanje prikupljenih prihoda u 2013. godini vršila shodno odlukama Upravnog odbora Uprave i prema važećim koeficijentima raspodjele, tako da su, nakon izdvajanja sredstava za minimalne rezerve u svrhu obezbjeđenja povrata sredstava obveznicima (iznos od 997 miliona KM) i za putarine za izgradnju autoputeva 0,10 KM (iznos od 114 miliona KM), korisnicima doznačena sredstava i to: 750 miliona KM u korist BiH - finansiranje institucija, 2 milijarde i 572 miliona KM u korist Federacije BiH, 1 milijarda i 307 miliona KM u korist Republike Srpske i 143 miliona KM u korist Distrikta Brčko BiH.

Ukupan dug po osnovu PDV-a nastao u periodu od 01.01.2006. godine zaključno sa 31.12.2013. godine iznosi 364.374.871 KM, od čega dug po osnovu automatskog razreza PDV-a iznosi 68.059.631 KM ili 18,68 %, dug po PDV prijavi iznosi 296.449.615 KM ili 81,30 % i dug po osnovu ručnog zaduženja PDV-a na ino-usluge i po posebnoj šemi u građevinarstvu iznosi 65.626 KM ili 0,02 % ukupnog iznosa duga u koji su uključeni glavni dug i naknadni teret prinude.

U 2013. godini izvršen je povrat PDV-a u iznosu od 877.985.206 KM, što je za 12,78% više u odnosu na izvršeni povrat PDV u 2012. godini (778.506.179 KM). Iznos zahtijevanog povrata i kredita iskazanog u PDV prijavama iznosio je 1.179.731.926 KM, što je više za 3,57% u

² Izvještaj o radu Uprave za period 01.01. – 31.12.2013. godine (februar 2014. godine)

odnosu na zahtijevani povrat i kredit iskazan po PDV prijavama u 2012. godini (1.139.045.388 KM).

Kada su u pitanju kontrolne aktivnosti u 2013. godini, grupe za reviziju i kontrolu u upravi izvršile su ukupno 5.719 kontrola, što predstavlja neznatno povećanje u odnosu na 2012. godinu od približno 1%.

Zakonodavne aktivnosti: Uprava je u toku 2013. godine izradila nacrt Zakona o izmjenama Zakona o postupku indirektnog oporezivanja (Službeni glasnik BiH broj 100/13) i Zakon o dopuni Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH broj 32/13). Uprava je u okviru twinning projekta "IPA 2008", uz konsultaciju stručnjaka iz EU angažovanih u tom projektu i učešća predstavnika Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, izradila prednacrt novog carinskog zakona usklađenog sa sada važećim Carinskim zakonom Evropske unije i učestvovala na usaglašavanju primjedbi na odredbe zakona date od strane Upravnog odbora Uprave i Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa. U 2013. godini je nastavljen rad na pripremi prijedloga nove odluke o provođenju novog carinskog zakona koja će biti usklađena sa Uredbom o provođenju Carinskog zakona Evropske unije. Izrađen je veliki broj uputstava koji pomažu boljem i kvalitetnijem operativnom radu uposlenika.

Obavještajne aktivnosti: U izvještajnom periodu nastavljen je kontinuirani rad organizacionih jedinica nadležnih za provođenje aktivnosti na otkrivanju i sprečavanju carinskih i poreskih prijevара. U toku 2013. godine ukupno je obrađeno 1637 obavještajnih informacija prikupljenih iz različitih izvora koje su proslijeđene na postupanje nadležnim organizacionim jedinicama Uprave ili drugim institucijama i agencijama.

- **Prevenција korupcije**

Uprava je u skladu sa Strategijom za borbu protiv korupcije Vijeća ministra BiH i Akcionim planom za provođenje Strategije, koji podrazumijevaju preuzimanje proaktivne uloge prema prevари i korupciji, donijela vlastiti plan djelovanja protiv korupcije (Strategija UIO za borbu protiv korupcije 2013.-2014. i Akcioni plan). Tokom revizije uočili smo da su u toku aktivnosti na izradi plana integriteta i uspostavljanja sistema upravljanja rizicima od korupcije. Naglašavamo kako je borba protiv prevare i korupcije izuzetno važna u Upravi zbog same prirode djelatnosti – radi se o naplati i raspodjeli indirektnih poreza u BiH, te kako sama ova činjenica mnogo govori da borba protiv prijevара i korupcije treba predstavljati jednu od prioritetnih aktivnosti Uprave kako je i navedeno u Strategiji Uprave za borbu protiv korupcije. Neophodno je da Uprava intenzivira aktivnosti prema Smjernicama datim od strane Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, a sve u kontekstu aktuelnih dešavanja i provođenja istraga u vezi koruptivnih djela zaposlenika Uprave.

Ured za reviziju preporučuje Upravi da, s ciljem prevencije korupcije i uspostavljanja sistema upravljanja rizicima od korupcije, nastavi započete aktivnosti. Nadalje, potrebno je redovno provoditi detaljne analize i evaluacije efikasnosti u implementaciji usvojenih strateških dokumenata u oblasti borbe protiv korupcije s ciljem blagovremenog reagovanja na odstupanja.

6. Pregled rashoda budžeta³

6.1 Tekući izdaci

- **Bruto plaće**

Ukupno ostvarene bruto plaće i naknade iz plaća sa 31.12.2013. godine iznose 56.807.348 KM. Broj zaposlenih na 31.12.2013. godine prema COIP-u je bio 2451, a ukupno je u Upravi sistematizovano 2690 radnih mjesta.

Prema Zakonu o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2013. godinu, Upravi je odobreno 2445 zaposlenih, a na kraju godine bilo je ukupno angažovano 2447 zaposlenih. Prekoračenje je, kako nam je obrazloženo, uslijedilo zbog potreba za privremenim angažovanjem izvršilaca, prijemom zaposlenika na određeno vrijeme, te se ne radi o zapošljavanju novih izvršilaca u stalni radni odnos.

Stimulacije: Stimulacije isplaćene sa 31.12.2013. godine iznose neto 92.750 KM. Stimulacija u iznosu od 1.000 KM je na osnovu Odluke⁴ direktora o dodjeli priznanja i jubilarnih novčanih nagrada povodom obilježavanja dana Uprave isplaćena za 26 zaposlenika za posebne zasluge u radu i iskazani doprinos postignutim rezultatima Uprave.

Odlukom⁵ direktora o dodjeli novčane nagrade zaposlenima isplaćena je stimulacija za 83 zaposlenika u decembru u iznosu od 40% osnovne plaće zbog izvršavanja poslova u većem obimu od prosječnog za radno mjesto. Također, stimulacija u decembru je isplaćena Komisiji za popis imovine, potraživanja i obaveza u visini do 40% osnovne plaće zaposlenog na mjesečnom nivou.

Naknade plaće za produženi rad: Uprava je sa 31.12.2013.godine, na ime naknade za produženi rad, isplatila sredstva u neto iznosu od 136.975 KM. Naknada za produženi rad uglavnom je isplaćivana zaposlenim u Središnjem uredu Uprave. Isplata je vršena na osnovu Rješenja o odobravanju isplate plaće po osnovu prekovremenog rada i evidencije ostvarenih prekovremenih sati na koje je direktor davao saglasnost. U većini slučajeva evidencije o prekovremenom radu nisu bile potkrijepljene pisanim zahtjevom za odobrenje prekovremenog rada u kojem bi bilo navedeno koje poslove treba obaviti, razlog nemogućnosti izvršavanja poslova u okviru redovnog radnog vremena i dr. što nije u skladu sa članom 3. Uputstva o načinu i postupku ostvarivanja prava na produženi rad. Postupcima revizije je utvrđeno da je pojedinim licima naknada za produženi rad isplaćivana više mjeseci.

Preporučuje se dosljedna primjena internih akata koji se odnose na produženi rad u Upravi.

Naknade plaće za noćni rad realizovane su u iznosu od 2.430.829 KM sa 31.12.2013. godine.

Dodatak na plaću: Dodatak na plaću u Upravi iznosi 20% od osnovne plate, a polazna osnova za dodjelu dodatka je Pravilnik o ovlaštenjima i ovlaštenim službenim licima Uprave⁶ kao i Odluka o privremenom određivanju pojedinačnog dodatka na plaću ovlaštenim službenim licima u Upravi⁷. Članom 3. Pravilnika o ovlaštenjima i ovlaštenim službenim licima Uprave definisane su pozicije za koje je dato posebno ovlaštenje, odnosno status ovlaštenog službenog lica, tj. lica sa naročitim ovlaštenjima. Shodno definisanim pozicijama iz člana 3. Pravilnika i odredbama Odluke koja se vezala za navedeni član 3. Pravilnika, primjena dodatka na plaću je počela od 01.07.2008. godine tako da zaključno sa 31.12.2013. godine 1.688

³ Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

⁴ Odluka broj: 01-02-2-2316-10/13 od 26.12.2013. odine

⁵ Odluka broj:01-6-5-17-59/14 od 06.01.2014. godine

⁶ Službeni glasnik BiH broj:89/06

⁷ Odluka broj: UO 1710/106/08 od 17.10.2008. godine

državnih službenika i zaposlenika ostvaruju pravo na dodatak na plaću. Informisani smo tokom revizije da je u finalnoj fazi novi pravilnik o dodacima na plaću u Upravi kojim bi se poboljšala postojeća rješenja kada je navedena problematika u pitanju.

Preporučuje se Upravi usvajanje novog pravilnika o dodatku na plaću kojim će biti obuhvaćena ona radna mjesta u Upravi koja su istinski specifična, odnosno za koja se veže značajan stepen rizika kroz obavljanje redovnih aktivnosti.

Sistematizacija radnih mjesta: Procesom revizije je konstatovano kako novi Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta donošen u aprilu 2013. godine nije implementiran, iako je zakonski rok tri mjeseca od stupanja na snagu istog. U augustu 2013. godine raspisan je konkurs za popunjavanje radnih mjesta rukovodećih državnih službenika (načelnik Odjeljenja za internu reviziju i pomoćnici direktora) i državnih službenika (122 državna službenika). Konkursna procedura za izbor načelnika Odjeljenja interne revizije i pomoćnike direktora je okončana početkom 2014. godine, dok konkursna procedura za državne službenike nije bila okončana u vrijeme vršenja revizije.

Imajući u vidu značaj Uprave i činjenicu da je osnova za funkcionisanje sistema internih kontrola postojanje adekvatne organizacione strukture, sugerišemo Upravi da sa dužnom pažnjom pristupi implementaciji Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Zapošljavanje: Tokom 2013. godine Uprava je putem ugovora o radu na određeno vrijeme angažovala 330 zaposlenika prema sljedećoj strukturi: 161 lice - bivši pripravnici iz 2009. godine i dva lica pojedinačnim prijemom na osnovu saglasnosti Agencije za državnu službu BiH (član 28a. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH) kojima je tokom godine prekidan radni odnos pa su opet vraćeni na posao po osnovu ugovora na određeno; 103 lica - zaposlenici sa srednjom školskom spremom prema ugovoru o radu na određeno vrijeme (primljeni u ranijem periodu); 64 lica zaposlenici sa srednjom školskom spremom prema ugovoru o radu na određeno vrijeme koji su prvi puta zasnovali radni odnos u Upravi (jedan broj lica su zaposlenici bivših entitetskih carinskih uprava).

Tokom 2013. godine u Upravi je 13 osoba zasnovalo radni odnos na neodređeno vrijeme, nakon neprekidnog rada na određeno vrijeme duže od dvije godine. Za 42 osobe je prestao radni odnos radi sticanja uslova za odlazak u penziju, sporazumnog prestanka radnog odnosa, neopravdanog izostanka sa posla duže od pet radnih dana, zbog izrečene pravosnažne kazne zatvora, slučaja smrti i dr.

Preporučuje se Upravi da zapošljavanje vrši na transparentan i zakonit način što podrazumijeva dosljednu primjenu propisa koji regulišu zapošljavanje na nivou institucija BiH.

- **Naknade troškova zaposlenih**

Ukupno realizovani iznos za naknade troškova zaposlenih iznosi 8.467.360 KM. Najznačajniji izdaci se odnose na: topli obrok (3.220.406 KM), naknadu za prijevoz s posla i na posao (2.714.906 KM), regres za godišnji odmor (729.557 KM), naknade troškova smještaja dužnosnika (125.778 KM).

- **Putni troškovi**

Ukupni izdaci za putne troškove u 2013. godini iznose 261.911 KM od čega se na službena putovanja u zemlji odnosi 199.466 KM, a na službena putovanja u inostranstvu 62.445 KM.

Obračun testiranih putnih naloga uglavnom vrši u roku u skladu sa Odlukom VM, ali za određen broj putnih naloga iz uzorka pravdanje kroz blagajnu se ne vrši u propisanim rokovima.

Za službena putovanja gdje troškove snosi organizator obračunava se 30% dnevnice te u nalogu navode vrijeme prelaska granice, ali se ne prilažu karte budući da organizator snosi sve troškove, osim pripadajućih dnevnica koje snosi Uprava.

Potrebno je obezbijediti da se sva službena putovanja pravdaju na isti način a u skladu sa aktima koji regulišu navedenu problematiku.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Ukupno realizovani izdaci za telefonske i poštanske usluge u 2013. godini iznose 1.999.776 KM, a isti se odnose na: fiksne telefone 549.940 KM, mobilne telefone 80.233 KM, izdatke za internet 29.012 KM i izdatke za poštanske usluge 1.340.592 KM.

Mobilni telefoni (80.233 KM): Odlukom o korištenju službenih mobilnih i fiksnih telefona⁸ i Odlukom o dopuni Odluke o korištenju službenih mobilnih i fiksnih telefona⁹ regulisano je da se pravo na mjesečnu naknadu troškova službenih mobilnih telefona kreće u rasponu od 300 KM, koliko se priznaje trošak za direktora, do 40 KM, koliko se priznaje na ime troškova mobilnog telefona kuririma u Središnjem uredu Uprave.

Tokom 2013. godine, pravo na priznavanje mob. telefona evidentirano je za 242 lica, s tim da je određen broj lica pravo na priznavanje istih ostvarivalo samo nekoliko mjeseci, a u 2012. godini ta prava je ostvarivalo 259 lica.¹⁰

Fiksni telefoni (549.940 KM): Pomenutim odlukama o korištenju fiksnih i mobilnih telefona je propisano da se odobreni troškovi fiksnih telefona kreću od 230 KM za direktora sa administrativnim saradnikom, do 30 KM za ostale zaposlene.

Na osnovu Odluke o korištenju mInternet konekcije¹¹ pravo na mInternet konekciju imaju direktor, šef Kabineta direktora i pomoćnici direktora, gdje se troškovi mInterneta ograničavanju na mjesečne iznose i to: direktor Uprave do 250 KM, šef Kabineta direktora i pomoćnici direktora do 150 KM.

Izdaci za internet sa 31.12.2013. godine iznose 29.012 KM, a odnose se na pružene usluge interneta 3 BiH operatera i jedne privatne kompanije, troškove mobilnog interneta i održavanje naziva domene. Krajem godine Uprava je nakon provedene procedure zaključila nove ugovore.

Izdaci za poštanske usluge sa 31.12.2013. godine iznose 1.340.592 KM. Uprava ima visoke troškove za poštanske usluge zbog dostavljanja mjesečnih prijava za PDV poreskim obveznicima.

⁸ Odluka broj: 02-2-144/13 od 15.01.2013. godine

⁹ Dopuna Odluke broj: 02-2-144-4 od 23.01.2013. godine

¹⁰ Podaci o broju korisnika mobilnih telefona preuzeti iz tabela pripremljenih od strane Uprave na dan 31.12.2013. godine odnosno 31.12.2012. godine.

¹¹ Odluka broj: 02-16-10-23-395-3/12 od 12.06.2012. godine i dopuna iste Odluke broj: 02-16-10-23-395-5/12 od 14.06.2012. godine.

- **Izdaci za energiju i komunalne usluge**

Ukupni izdaci za energiju i komunalne usluge u 2013. godini iznose 1.962.796 KM. Najznačajniji izdaci se odnose na energiju (1.024.663 KM), lož ulje (496.055 KM), izdatke za odvoz smeća (144.238 KM), izdatke za vodu i kanalizaciju (88.218 KM).

Izdaci za lož ulje (496.055 KM): Uprava vrši nabavku lož ulja za zagrijavanje službenih prostorija na više lokacija.

Fakture za lož ulje Upravi do decembra je ispostavljao dobavljač po prethodno zaključenom ugovoru pri čemu je na aktuelnu maloprodajnu cijenu odobran popust od 14,29%.

Uprava je zaključila okvirni sporazum o nabavci i isporuci lož ulja na dvije godine sa izabranim dobavljačem 27.11.2013. godine za procijenjenu godišnju količinu od 230.000 litara lož ulja po cijeni 1,8159 KM sa PDV-om. Od zaključenja okvirnog sporazuma do kraja 2013. godine Uprava je nabavila lož ulje u vrijednosti 288.629 KM.

Ugovorom se dobavljač obavezao da će lož ulje isporučivati u roku od dva dana od momenta pismene narudžbe, a ponuđena cijena, tj. cijena koja je iskazana u ponudi, ostaje nepromijenjena prvih 30 dana od dana potpisivanja ugovora. Tačnije, u periodu od mjesec dana od dana potpisivanja ugovora (okvirnog sporazuma), tj. zaključno sa 27.12.2013. godine, dobavljač se obavezao isporučivati lož ulje po cijeni koju je iskazao u ponudi, odnosno 1,8159 KM sa PDV-om ili 1,5521 KM bez PDV-a.

Okvirnim sporazumom je regulisano i to da se tokom trajanja ugovora neće vršiti promjena ponuđene cijene ukoliko odstupanje od prosječne cijene koja je utvrđena na dan podnošenja ponude nije bilo veće ili manje od 3%. Kao referenca za povećanje/smanjenje cijene lož ulja je određen akt Agencije za statistiku BiH o važećoj prosječnoj cijeni lož ulja u BiH.

Revizijom fakturisanih iznosa za lož ulje u decembru 2013. godine utvrđeno je kako je isporuka od 27.12.2013. godine ispostavljena po cijeni koja je u skladu sa zaključenim ugovorom (1,5521 KM bez PDV-a). Međutim, fakturisani iznosi za nabavku lož ulja na 31.12.2013. godine iskazani su po većoj cijeni od prvobitno ponuđene (1,6752 KM bez PDV-a). Članom 6. Okvirnog sporazuma je jasno definisano da se kao referenca za povećanje/smanjenje cijene lož ulja uzima prosječna cijena lož ulja Agencije za statistiku BiH za mjesec koji je prethodio mjesecu podnošenja ponude (u konkretnom slučaju juni 2013. godine kada je prosječna cijena iznosila 2,06 KM), a nova cijena koju je dobavljač iskazao je bila 2,10 KM, tako da je došlo do povećanja shodno okvirnom sporazumu za 1,94% te nije trebalo doći do promjene cijene lož ulja budući da povećanje nije veće od 3%. U odgovoru na Nacrt izvještaja je navedeno da je za komparaciju korištena cijena dobijena od Agencije za statistiku BiH putem e-maila (1.9144 KM sa PDV-om).

Ukoliko bi se postupanje Uprave uzelo kao ispravno, a u vezi posmatranja referentnih podataka Agencije za statistiku BiH dostavljenih putem e-maila, neminovno se javlja pitanje nabavke značajnih količina lož ulja sa 31.12.2013. godine po izmijenjenoj/uvećanoj cijeni, budući da je ugovorom predviđeno da se ponuđena cijena neće mijenjati 30 dana od dana zaključenja ugovora.

U odgovoru Uprave na Nacrt izvještaja se navodi da je dobavljač po isporuci ulja po cijenama iz ugovora tokom mjeseca decembra obavijestio Upravu da više nije u prilici isporučivati lož ulje po cijeni iz ugovora zbog razlike tržišne i ugovorene cijene.

Mišljenja smo da je dobavljač potpisom ugovora prihvatio sve uslove iz istog i da jednostrano odbijanje provođenja odredbi ugovora nije prihvatljivo, jer ako jeste postavlja se pitanje smisla potpisivanja samog ugovora o javnoj nabavci.

Za navedeni okvirni sporazum za koji nije definisana ukupna vrijednost nego količina od 230.000 litara lož ulja i jediničnom cijenom obezbijeđena je garancija za dobro izvršenje ugovora od 3.000 KM.

Ugovorni organ je zadržao pravo odstupanja +/- 20% od planirane godišnje količine, međutim ugovorom nije definisano kako će promjena cijene (povećanje/smanjenje) uticati na ukupnu

vrijednost ugovora. Povećanje jedinične cijene lož ulja uz nepromijenjene količine lož ulja dovest će i do povećanja ukupne vrijednosti zaključenog ugovora (okvirnog sporazuma).

Shodno prezentiranom, preporučuje se Upravi da detaljno preispita način primjene odredbi zaključenog okvirnog sporazuma te da, prema izvedenim zaključcima, preduzme mjere u cilju zaštite interesa Uprave kao ugovornog organa.

Smatramo da je potrebno za ugovore veće vrijednosti obezbijediti adekvatnu bankarsku garanciju za dobro izvršenje ugovora čime bi ugovorni organ na određeni način osigurao dosljednu primjenu ugovora.

- **Nabavka materijala**

Ukupni izdaci za nabavku materijala iznose 1.124.818 KM. Najznačajniji izdaci se odnose na izdatke za odjeću, uniforme i platno (292.909 KM), izdatke za kompjuterski materijal (289.217 KM), uredski materijal (259.809 KM), materijal za pranje (100.139 KM).

Izdaci za odjeću, uniforme i platno (292.909 KM): Na navedenoj poziciji izdaci su knjiženi na osnovu 3 zaključena ugovora za nabavku košulja, odijela i vjetrovki za uniformisano osoblje Uprave. Obzirom da su navedeni ugovori zaključeni na kraju 2013. godine, isti su evidentirani na poziciju razgraničenih rashoda za nabavku roba i usluga.

Izdaci za kompjuterski materijal (289.217 KM): Najznačajniji izdaci se odnose na nabavku tonera shodno zaključenim ugovorima. Zaključena su 4 ugovora za isporuku različitih marki tonera.

Ne vode se evidencije o izvršenju po ugovorima već se samo na kraju godine provjerava promet dobavljača kroz Glavnu knjigu.

Uredski materijal (259.809 KM): Navedeni izdaci se odnose na nabavke sitnog uredskog materijala shodno ugovoru zaključenim krajem 2012. godine.

Osim toga, navedeni izdaci se odnose na nabavku 80 gramskog papira A4 formata na osnovu okvirnog sporazuma koji je zaključen u 2012. godini na period od dvije godine.

Konstatovano je da značajan iznos u fakturama dobavljača sitnog uredskog materijala čini nabavka registratora koji nisu sastavni dio navedenog ugovora, a Uprava nema zaseban ugovor za nabavku registratora.

Materijal za čišćenje (100.139 KM): Nabavke su vršene na osnovu okvirnih sporazuma zaključenih sa izabranim ponuđačima za nabavku higijensko-potrošnog materijala za potrebe SU i RC-a, kao i nabavku ubrusa i toaletnog papira.

Ne vode se evidencije o realizaciji okvirnih sporazuma i zaključenih ugovora, a obzirom da isti dobavljači vrše isporuke različitih materijala, nije moguće provjere izvršiti kroz glavnu knjigu.

Preporučuje se Upravi da vodi evidencije o izvršenju zaključenih ugovora po količinama i vrijednostima ugovora.

Stručne knjige i literatura (43.704 KM): Navedeni izdaci se uglavnom odnose na godišnje pretplate za stručne časopise (ZIPS, FINRAR, katalog cijena motornih vozila). Godišnja pretplata na časopis FINRAR za 45 primjeraka po predračunu knjižena je na iznos 13.275 KM. Međutim, račun za istu količinu ispostavljen je na iznos od 15.705 KM.

- **Izdaci za upotrebu vozila**

Ukupni izdaci za upotrebu vozila u 2013. godini iznose 1.151.567 KM. Navedene izdatke čine: gorivo (659.740 KM), materijal za opravku i održavanje vozila (260.005 KM), usluge opravki i

održavanja vozila (74.423 KM), registraciju motornih vozila (59.467 KM), osiguranje motornih vozila (52.393 KM), motorno ulje (39.304 KM) i usluge pranja i parkiranja vozila (13.235 KM).

Pravilnikom o načinu korištenja službenih vozila¹² i izmjenama i dopunama pomenutog Pravilnika o načinu korištenja službenih vozila¹³ definisana je namjena upotrebe službenih vozila – pravo na stalnu upotrebu vozila u službene svrhe, kao i način izdavanja putnog naloga. Pravilnikom je definisan sadržaj, način otvaranja i pravdanja putnog naloga, točenja goriva i dr.

Prema raspoloživim podacima, Uprava raspolaže sa ukupno 306 vozila, u upotrebi se nalazi 294 vozila, a van upotrebe 8 vozila i predložena su za otpis, dok su 4 vozila (Tuarega) prodana. U toku 2013. godine donesene su pojedinačne odluke o odobravanju korištenja službenih vozila za dolazak na posao i odlazak sa posla (i u dane vikenda) s naznačenim mjesečnim ograničenjem dozvoljenih prijeđenih kilometara. Osoba koja ima ovo pravo nema pravo naknade troškova prijevoza za dolazak i odlazak na posao. Odluke su produžavane svaka tri mjeseca. Na osnovu predloženog pregleda Uprave i uvidom u pojedinačne Odluke, broj osoba koje koriste ovo pravo u 2013. godini je 36, s tim da su u prvoj polovini 2013. godine još 4 osobe imale pravo na korištenje službenog vozila po navedenom osnovu koje im je uskraćeno poništenjem odluka. Također, postoje i izdate odluke o odobravanju korištenja službenih vozila 24 sata dnevno za 5 osoba (šef Kabineta direktora i 4 pomoćnika direktora). Uprava je u 2012. godini imala 49 vozila u upotrebi 24 sata.

Bitno je napomenuti da je Uprava za prva tri mjeseca 2014. godine smanjila broj vozila koja su dodijeljena za dolazak na posao i odlazak sa posla (i u dane vikenda), tako da je broj smanjen sa 36 vozila u 2013. godini na 27 vozila.

Sagledavajući pozicije i opis poslova osoba kojima su odobrena vozila na korištenje, upitna je stvarna potreba dodjele vozila tolikom broju lica. Također je utvrđeno da, i pored definisanih limita u prijeđenim kilometrima, pojedina lica kojima je odlukom dodijeljeno vozilo na upotrebu van radnog vremena prekoračuju odobreni mjesečni limit. Mjesečno se vrše rekapitulacije odbitaka po radnicima za povrat troškova goriva.

Uočeni su pojedinačni slučajevi nepopunjavanja putnih naloga za vozila po svim potrebnim elementima kao što su pređeni km, broj lica u vozilu, ukupna prijeđena kilometraža i prosječna potrošnja, kao i neažurnost evidencija i dostavljanja izvještaja što umanjuje mogućnost kontrole nad vezanim troškovima za upotrebu vozila.

Preporučujemo dalje aktivnosti na unaprjeđenju internih kontrola kada je u pitanju upotreba vozila, a koje će obezbijediti potpuno i dosljedno vođenje evidencija o upotrebi vozila (putni nalozi) koje predstavljaju osnovu za praćenje i kontrolu troškova te potvrdu namjenskog korištenja vozila.

Izdaci za benzin zaključno sa 31.12.2013. godine iznose **355.262 KM**, a izdaci za dizel gorivo iznose **304.478 KM** i knjiženi su na osnovu faktura ispostavljenih od dobavljača sa kojima Uprava ima potpisane ugovore.

Pregledom faktura dobavljača, koji ima sjedište na području RS, konstatovano je da se uz iste ne prilažu pojedinačni fiskalni računi već samo pregled izdatog goriva, ali se isti prilažu uz putne naloge za vozila. Uz račune se ne odlažu važeći cjenovnici dobavljača, već se posebno dostavljaju Upravi. Dobavljač koji ima sjedište u FBiH ne dostavlja redovno OPC obrasce.

¹² Pravilnik broj: 01-18-1843/05 od 09.02.2005.godine

¹³ Izmjene i dopune broj: 01-16-603/06 od 26.01.2006. godine i broj: 01-16-9-21-8/13 od 08.01.2013. godine

Izdaci materijala za opravke i održavanje vozila zaljučno sa 31.12.2013. godine iznose **260.005 KM**, a izdaci usluga opravki i održavanja vozila iznose **74.423 KM** i knjiženi su na osnovu faktura ispostavljenih od dobavljača sa kojima Uprava ima potpisane ugovore.

Na osnovu revizije izdataka za tekuće održavanje vozila može se izvesti generalni zaključak da se prilikom fakturisanja od strane dobavljača fakturišu i oni dijelovi koji nisu predmetom ugovora.

Uočeno je da ima nabavki usluga servisiranja gdje zahvati koji su izvedeni na vozilu nisu uobičajeni za redovno održavanje vozila, pri čemu iz prezentirane dokumentacije nije moguće utvrditi uzrok nastanka navedenih potreba za servisiranjem.

Registracija motornih vozila (59.467 KM): Izdaci se odnose na tehnički pregled i registraciju službenih motornih vozila od različitih dobavljača sa kojim Uprava ima potpisane ugovore.

Izdaci za osiguranje motornih vozila (52.393 KM): Uprava ima potpisane jednogodišnje ugovore o vršenju usluga obaveznog osiguranja motornih vozila (osiguranje od automobilske odgovornosti) sa dvije osiguravajuće kuće. Usluge osiguranja vozila vršene su shodno ugovorenim uslovima, a popusti na fakturisane iznose odobravani putem knjižnih odobrenja.

- **Zakup imovine i opreme**

Ukupni izdaci za zakup imovine i opreme u 2013. godini iznose 1.512.337 KM. Najznačajniji izdaci odnose se na zakup prostora i zgrada (543.550 KM), zakup vodova i digitalnih kanala (462.410 KM) te zakup skladišnog prostora (414.402 KM).

Izdaci za unajmljivanje prostora i zgrada (543.550 KM): Najznačajniji izdaci po navedenom osnovu se odnose na zakup 828,60 m² poslovnog prostora za potrebe smještaja zaposlenih u Središnjem uredu UIO Banja Luka (prizemlje i sprat) u vrijednosti 25.000 KM mjesečno. Ugovor o zakupu navedenog poslovnog prostora je zaključen 28.12.2012. godine sa 7 lica. Izdaci se odnose i na fakture za zakup poslovnog i arhivskog prostora u Tuzli u iznosu od 10.322 KM mjesečno, a Aneks ugovora je bio na snazi do 15.06.2013. godine. Također, mjesečno se fakturiše zakup poslovnog prostora u Banja Luci u iznosu od 6.240 KM. Izdaci za unajmljivanje prostora i zgrada sa 31.12.2012. godine su iznosili 591.934 KM, a sa 31.12.2013. godine iznose 543.550 KM. Iako je došlo do znatnog smanjenja troškova zakupa u Mostaru i Tuzli to nije značajnije uticalo na smanjenje troškova zakupa u 2013. godini jer je zakupljen prostor u Banja Luci za koji se mjesečno plaća 25.000 KM.

Izdaci za unajmljivanje skladišnog prostora sa 31.12.2012. godine su iznosili 251.901 KM, a sa 31.12.2013. godine ti izdaci iznose 414.402 KM.

Najznačajniji izdaci se odnose na:

- zakup poslovnog prostora u Banja Luci za smještaj oduzete robe u iznosu od 31.347 KM mjesečno (4.573,29m²x5,20 KM za zatvoreni prostor te 6.022m²x0,50 KM za otvoreni prostor). Ugovor je zaključen 02.07.2013. godine u vrijednosti 25.209 KM bez PDV-a mjesečno na period od 5 godina, a Aneksom ugovora od 02.09.2013. godine povećan je zakupljeni prostor te je došlo i do povećanja zakupnine na 26.792 KM bez PDV-a;
- zakup zatvorenog skladišnog prostora u Sarajevu ukupne površine 1.500 m², opremljenog sa rafama u iznosu od 9,80 KM/m² sa PDV-om što mjesečno iznosi 14.700 KM;
- zakup skladišnog prostora zatvorenog tipa u Mostaru površine 520 m² po cijeni od 5,26 KM/m² - mjesečni iznos od 2.738 KM;
- zakup skladišnog prostora zatvorenog tipa u Bijeljini površine 600 m² po cijeni od 4 KM/m² – mjesečni najam u iznosu od 2.400 KM;

Izdaci za unajmljivanje parking prostora sa 31.12.2013. godine iznose 61.380 KM, a najveći dio se odnosi na ispostavljene fakture za zakup parking prostora 4.000 m² u iznosu od 4.000 KM mjesečno u Bijeljini, kao i fakture za zakup parking prostora od 500 m² u iznosu od 1.170 KM mjesečno u Tuzli zaključno sa martom 2013. godine.

Preporučuje se Upravi da izvrši analizu izdataka za zakup poslovnih prostora i da shodno tome pokrene aktivnosti na mogućem umanjenju datih troškova. S tim u vezi bilo bi korisno analizirati postojeće cijene na tržištu po lokacijama i cijenu koju plaća Uprava postojećim zakupodavcima.

- **Tekuće održavanje imovine i opreme (bez vozila)**

Ukupno realizovani izdaci za tekuće održavanje imovine i opreme (bez vozila) iznose 629.104 KM. Najznačajniji izdaci se odnose na materijal i usluge održavanja opreme (403.277 KM), usluge održavanja softvera (116.022 KM) te materijal i usluge održavanja zgrada (109.779 KM).

Usluge popravki i održavanja zgrada (78.850 KM): Uprava je zaključila ugovor sa izabranim dobavljačem u vrijednosti 39.052 KM sa PDV-om za potrebe izvođenja radova na izgradnji nove server sobe u objektu sjedišta Uprave. Ugovorom je predviđeno da će izvođenje radova biti završeno u roku od 15 dana računajući od dana stupanja na snagu ugovora. Ispred Uprave ugovor je potpisan 14.11.2013. godine, a ispred izvršioca ugovora 27.12.2013. godine.

Neophodno je obratiti pažnju na datum potpisivanja ugovora od strane izabranog dobavljača, posebno u slučajevima kada se izvršenje obaveze po istom veže za period od obostranog potpisivanja ugovornih strana.

- **Izdaci za osiguranje i troškove platnog prometa**

Ukupno realizovani izdaci na navedenoj poziciji iznose 181.081 KM. Najznačajniji izdaci se odnose na osiguranje vozila¹⁴ (52.393 KM) i izdatke platnog prometa (125.652 KM).

Izdaci platnog prometa (125.652 KM): Navedeni izdaci se odnose na plaćene troškove usluga platnog prometa poslovnim bankama u 2013. godini.

Obračun naknade se vrši na osnovu ugovora koji je zaključen sa poslovnim bankama na način da se srazmjerno ostvarenom prometu u toku godine dijeli fiksno utvrđeni iznos za navedene izdatke. Razliku predstavlja iznos plaćen Centralnoj banci BiH na ime troškova platnog prometa.

Preporučuje se Upravi provođenje procedure javne nabavke za usluge platnog prometa.

- **Ugovorene usluge¹⁵**

Ukupni izdaci za ugovorene usluge iznose 725.756 KM. Najznačajniji izdaci se odnose na: ugovore o djelu (148.994 KM), troškove spora (143.275 KM), reprezentaciju (113.713 KM), usluge javnog informisanja i odnosa s javnošću (73.648 KM).

¹⁴ Izdaci za osiguranje vozila su obrađeni u okviru naslova Izdaci za upotrebu vozila

¹⁵ Izdaci na Ugovorenim uslugama se odnose na neposrednu potrošnju obzirom da sa su u okviru istih u ukupnom izvršenju budžeta (4.174376 KM) iskazani i programi Upravni odbor Uprave i Štampanje akciznih i kontrolnih markica koji su posebno obrazloženi.

Ugovori o djelu (148.994 KM): U toku 2013. godine putem ugovora o djelu bile su angažovane 22 osobe pri čemu su neke osobe bile angažovane tokom cijele godine. Izdaci za angažovane osobe se kreću u rasponu od 200 KM do 1.800 KM mjesečno. Najveći godišnji izdatak za osobu angažovanu putem ugovora o djelu iznosi 21.600 KM za obavljanje poslova iz oblasti IT-a. Uprava je vršila angažovanje osoba putem ugovora o djelu za obavljanje poslova prodaje privremeno oduzete robe i druge poslove vezane za prodaju u RC-ima, prevođenje za potrebe rada Projektnog tima za implementaciju NCTS-a u BiH pri IT sektoru, poslovi iz oblasti IT ASYCUDA World i sl.

Prilikom obilježavanja dana Uprave izvršeno je angažovanje osobe za vršenje poslova pripreme i vođenja programa (od 23.12.-27.12.2013. godine) u vrijednosti 400 KM, za vršenje poslova u oblasti grafičkog dizajna angažovana je osoba uz naknadu od 800 KM, te za vršenje poslova fotografisanja na dan obilježavanja godišnjice Uprave angažovana je osoba uz naknadu od 200 KM.

Putem ugovora o djelu angažovana je i osoba za vršenje poslova za potrebe Kabineta direktora, u oblasti procjene radne uspješnosti u periodu 04.11.2013.-30.04.2014. godine, a vrijednost naknade iznosi 1.000 KM mjesečno.

Višegodišnja ponavljanja obavljanja poslova putem ugovora o djelu govori kako takvi poslovi nisu privremenog karaktera tako da se ne bi trebali obavljati na ovakav način. Smatramo kako ugovori o djelu predstavljaju netransparentan način zapošljavanja – angažovanja, što je neprihvatljiva praksa kada je u pitanju javni sektor.

Troškovi spora (143.275 KM): Navedeni troškovi se odnose na isplate na osnovu presuda nadležnih sudova te troškova postupka.

Izdaci za reprezentaciju (113.713 KM): Odlukom o korištenju reprezentacije¹⁶ i dopunama navedene Odluke¹⁷ pravo korištenja reprezentacije usluga bifea/restorana u objektima Uprave mjesečno imaju: direktor (do 300 KM), pomoćnici direktora (do 250 KM), šef Kabineta (do 200 KM), načelnici odjeljenja, šefovi odsjeka u Središnjem uredu (do 150 KM). Šefovima odsjeka u RC Banja Luka, Sarajevo, Mostar i Tuzla odobrava se reprezentacija do iznosa od 150 KM mjesečno. Odlukom o dopuni Odluke o korištenju reprezentacije od 19.03.2013. godine dodat je novi član 3. kojim se određuje pojam reprezentacije te se pod pojmom reprezentacije podrazumijevaju i troškovi koji se ostvare obilježavanjem značajnih događaja: praznika, godišnjica, odlazaka radnika u penziju i sl. Saglasnost za troškove reprezentacije kao i njenu visinu određuje direktor UIO.

Može se konstatovati da se uz račun prilažu i specifikacije korištenih usluga, svaki račun za eksternu reprezentaciju odobrava direktor svojim potpisom, na pojedinim računima se navodi obrazloženje povoda nastanka datog troška i broj lica koji prisustvuju ručku, a na nekim ne, ali također i iznosi su veći od propisanih odlukom (40 KM/osobi) te ostvarena prekoračenja odobrava direktor u skladu sa članom 5. Odluke.

Dan Uprave, u skladu sa odlukom o obilježavanju dana Uprave, određen je 29. decembar. Na osnovu iste odluke donesena je i odluka o određivanju vrste, izgleda i vrijednosti priznanja i jubilarnih nagrada za dodjelu povodom dana Uprave.

Za obilježavanje desetogodišnjice Uprave donesena je odluka kojom su odobrena finansijska sredstva od 32.000 KM.

Shodno donesenim odlukama formirana je komisija za obilježavanje dana Uprave čiji je zadatak da sačini prijedlog vrste, izgleda i vrijednosti priznanja i nagrada i prijedlog liste kandidata za dodjelu priznanja i naknada.

Komisija je na osnovu dodijeljenog zadatka na bazi više sastanaka dostavila izvještaj o radu gdje su navedeni dinamika i konačni obavljeni zadaci. Na prijedlog komisije, a u skladu sa odredbama Pravilnika o priznanjima i jubilarnim nagradama Uprave, grb i zlatnik Uprave

¹⁶ Odluka broj: 02-2-818/11 od 01.04.2011. godine

¹⁷ Dopune Odluke o korištenju reprezentacije od 09.10.2012. godine i 19.03.2013. godine

dodijeljeni su: predsjedavajućem Vijeća ministara BiH i predsjedavajućem UO Uprave za izuzetan doprinos u radu i podizanju ugleda Uprave, kao i Vladi SAD-a za brojne donacije. Upravni odbor je na 142. sjednici donio odluku da se grb i zlatnik Uprave dodijeli i direktoru Uprave za sve pokrenute pozitivne procese od dolaska na navedenu poziciju u Upravi. Nabavljena su četiri zlatnika pojedinačne vrijednosti 4.647 KM. Ovdje je neophodno napomenuti da je dodijeljeni zlatnik direktor Uprave vratio na čuvanje shodno Pravilniku o postupku, načinu evidentiranja, predaje čuvanja primljenih poklona, a isti je također vratila Američka ambasada u BiH zbog nemogućnosti prijema.

Pregledom računa za reprezentaciju odnosno konzumiranje jela i pića kao i pravdanje računa vezanih za konzumaciju jela i pića povodom obilježavanja dana Uprave konstatovano je da prateća dokumentacija nije sveobuhvatna, odnosno da data obrazloženja vezana za nastale troškove nisu pregledna.

Uzimajući u obzir navedene činjenice, smatramo, kada su u pitanju izdaci realizovani na kontu reprezentacije za obilježavanje desete godišnjice Uprave, da je u budućem periodu potrebno sa posebnom pažnjom pristupati sličnim aktivnostima. S tim u vezi smatramo da dodjeljivanje skupocjenih odlikovanja pojedincima i pravnim licima, koja se nabavljaju iz sredstava budžeta, nije preporučljivo jer se time postavljaju novi standardi koji mogu izazvati „domino efekat“ na ostale institucije BiH, dok s druge strane propisi onemogućavaju zadržavanje takvih predmeta u ličnom vlasništvu odnosno isti su vlasništvo Bosne i Hercegovine.

Usluge javnog informisanja i odnosa sa javnošću (73.648 KM): Najznačajniji izdatak u iznosu 24.600 KM je knjižen kao razgraničeni rashod na osnovu ugovora sa dobavljačem koji je zaključen 18.09.2013. godine za usluge izrade eksterne i interne web prezentacije. Rok za izvršenje posla je bio 30 dana od dana stupanja na snagu ugovora. Ugovorom je predviđeno da će se za svaki dan kašnjenja oduzeti iznos od 2%, a najviše do 20% od cijene ugovora. Dobavljač je fakturu za izradu interne i eksterne web prezentacije ispostavio 02.02.2014. godine. Informacijom od 26.02.2014. godine obrazloženo je da poslovi oko izrade eksterne i interne web prezentacije nisu mogli biti završeni u skladu sa ugovorom iz razloga što dizajnerski i programerski dio poslova nije mogao početi bez pripreme konkretnog i kvalitetnog zahtjeva prema izvođaču od strane Uprave što je učinjeno tek krajem godine. Osim toga, kasnilo se i sa instaliranjem navedenih aplikacija. Iz navedenog se može zaključiti da aktivnosti po navedenom poslu nisu organizovane na adekvatan način što je uzrokovalo kašnjenje, a kako je isto uzrokovala Uprava te nije ni bilo moguće primijeniti odredbe ugovora vezano za kašnjenje u realizaciji.

6.2. Kapitalni izdaci

Ukupno realizovani kapitalni izdaci iz budžeta (neposredna potrošnja) u 2013. godini iznose 1.599.743 KM, a odnose se na: eksproprijaciju zemljišta na GP Ivanica i GP Gorica (300.000 KM), nabavku zgrada (69.915 KM) i nabavku opreme (1.229.827 KM).

Kada su u pitanju izdaci koji se vežu za višegodišnja kapitalna ulaganja, izvršena je nabavka stalnih sredstava u vrijednosti od 2.399.133 KM, a ista se odnose na: nabavku zgrada (2.026.622 KM), ostalo investiciono održavanje (337.374 KM), nabavku opreme (33.899 KM) i ostale kapitalne izdatke (1.238 KM).

Osim toga, u 2013. godini je izvršeno ulaganje (izgradnja) u GP Bijača u iznosu od 6.433.516 KM.

Sredstva iz IPA 2010 po projektu „Unaprjeđenje carinskog sistema“ utrošena su u iznosu od 958.524 KM za nabavku opreme a izvršena je i implementacija NTCHS u iznosu do 482.995 KM.

Svi navedeni izdaci izuzimajući ulaganja iz neposredne potrošnje iznose 10.274.168 KM.

Konstatovano je analizom planiranih i realizovanih kapitalnih ulaganja da postoje i nabavke u manjem obimu koje su realizovane, a nisu prvobitno planirane (npr. kompjuterska oprema RC Tuzla, mašine uređaji i alati, inventar, ostala oprema).

7. Bilans stanja¹⁸

Ukupna aktiva Uprave iznosi 34.377.144 KM, a ista se odnosi na: novčana sredstva 39.306 KM, kratkoročna potraživanja 193.929 KM, neotpisanu vrijednost stalnih sredstava 34.143.909 KM.

Ukupnu pasivu Uprave čine: kratkoročne tekuće obaveze (2.431.535 KM), obaveze prema zaposlenima (5.597.844 KM), kratkoročna razgraničenja (1.396.937 KM) i izvori sredstva (34.143.909 KM).

Kratkoročna potraživanja: Ukupna potraživanja na 31.12.2013. godine iznose 193.292 KM. Potraživanja se uglavnom odnose na potraživanja za refundaciju od špeditera (63.210 KM), refundacija naknada za bolovanje (57.807 KM), za unaprijed plaćenu robu i usluge - avansi (23.634 KM), potraživanja od radnika za manjkove (17.341 KM).

Potraživanja za unaprijed plaćenu robu i usluge – avansi: Analizom salda potraživanja za unaprijed plaćenu robu i usluge u iznosu od 23.634 KM utvrđeno je da je pet računa iz 2014. godine i jedan račun iz 2013. godine greškom knjiženi na konto potraživanja za unaprijed plaćenu robu i usluge.

Potraživanja od radnika za manjkove: Stanje potraživanja od radnika za manjkove u iznosu od 17.341 KM se uglavnom odnose na manjkove koji utvrđeni popisom od 2008. godine pa do popisa zaključno sa 31.12.2013. godine.

Potrebno je donijeti odluke za utvrđeni manjak i izvršiti odgovarajuća knjiženja u glavnoj knjizi trezora.

Potraživanja za refundaciju naknada za bolovanje: Potraživanja po osnovu refundacija naknada za bolovanje iskazana su u iznosu 57.807 KM. Najveći dio potraživanja se odnosi na dugovanja Fonda zdravstvenog osiguranja RS koja na 31.12.2013. iznose 52.151 KM. Uprava uredno vodi evidenciju o potraživanjima za refundaciju naknada za bolovanje i pravovremeno podnosi zahtjev za naplatu istih, međutim fondovi zdravstvenog osiguranja dosta kasne sa refundacijama tako da neki zahtjevi datiraju iz 2011. i 2012. godine. Procesom revizije utvrđeno je kako Uprava 20.03.2014. godine na ime refundacije bolovanja dostavila opomenu pred tužbu Fondu zdravstvenog osiguranja RS na ukupan iznos dugovanja od 52.151 KM.

Prelazni račun potraživanja: Prelazni račun potraživanja sa 31.12.2013. godine iznosi 17.059 KM i odnosi se najvećim dijelom na potraživanja u iznosu od 9.949 KM od advokata jer su troškovi upravnog spora sa firmama koje su bile u sporu dva puta plaćeni.

Preporučujemo da se pokrenu aktivnosti u skladu sa zakonom kako bi se izvršila naplata potraživanja po osnovu više uplaćenih sredstava za troškove upravnog spora.

¹⁸ Bilans stanja na 31.12.2013. godine prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

- **Stalna sredstva**

U 2013. godini Uprava je imala na raspolaganju sredstva u iznosu od 53.238.325 KM za nabavku stalnih sredstava. U toku godine nabavljeno je ili primljeno putem donacija sredstava u vrijednosti od 11.632.548 KM, izvršeno je rashodovanje sredstava u vrijednosti od 452.352 KM, a kroz ostala prilagođavanja u vrijednosti od 307.283 KM uvećana je vrijednost stalnih sredstava tako da na kraju 2013.godine ista iznose 51.910.695 KM.

Ispravka vrijednosti stalnih sredstava sa 31.12.2013.godine iznosi 1.958.288 KM, dok se na rashodovanje i prodaju odnosi 435.256 KM tako da je ukupna ispravka vrijednosti na kraju godine 17.766.787 KM.

Kratkoročne tekuće obaveze: Ukupan iznos kratkoročnih obaveza s 31.12.2013. godine iznosi 2.431.535 KM i iste se najvećim dijelom odnose na obaveze prema dobavljačima.

Kratkoročna razgraničenja: Obaveze po osnovu razgraničenih rashoda na kontu *Razgraničeni rashodi za nabavku roba i usluga* evidentirane su u iznosu od 1.270.670 KM, a odnose se na rashode po osnovu rezervisanja za kapitalna ulaganja i materijalne troškove na osnovu ugovora sklopljenih u 2013. godini.

Uprava je rezervisanje sredstava vršila na osnovu instrukcije Ministarstva finansija i trezora BiH od 08.12.2010. godine. Međutim, procesom revizije je utvrđeno kako Uprava nije u svim slučajevima postupila u skladu sa instrukcijom Ministarstva finansija i trezora jer je zaključila 4 ugovora 15.01. 2014. godine i to na vrijednosti: 18.790 KM (nabavka tri servera), 15.037 KM (usluge obnove godišnje podrške Oracle Premier Support for Systems), 36.235 KM (nabavka elektronske opreme) i vrijednosti 31.437 KM (nabavka server za sinhronizaciju vremena i pripadajući uređaji).

Sugerišemo Upravi da ubuduće rezervisanje sredstva za kapitalna ulaganja i materijalne troškove vrši isključivo na osnovu instrukcije Ministarstva finansija i trezora BiH.

- **Popis sredstava, obaveza i potraživanja**

Uprava je sa 31.12.2013. godine izvršila popis sredstava, obaveza i potraživanja.

Popis stalnih sredstava: Uvidom u izvještaj Centralne komisije za popis konstatovan je manji broj stalnih sredstava koja predstavljaju manjak, ali su uočeni i slučajevi viška sredstava. U slučaju manjkova predloženo je da se isti knjiže na teret izvora stalnih sredstava ili odgovornih lica u skladu sa prijedlozima nadležnih komisija.

Komisija je na osnovu podataka sa terena konstatovala da su identifikovani viškovi stalnih sredstava nastali zbog propusta u radu ranijih komisija za popis, premještanja opreme što nije bilo praćeno adekvatnom dokumentacijom, nedostatka inventurnih brojeva na sredstvima, primopredaja na osnovu reversa ili drugog dokumenta bez dostavljanja knjigovodstvu na evidentiranje, neadekvatnog evidentiranja stanja i kretanja sredstava u pomoćnoj knjizi stalne imovine.

Centralna komisija za popis konstatuje na osnovu izvještaja dostavljenih iz regionalnih centara kako kretanje opreme vrlo često ne prati odgovarajuća dokumentacija, što stvara poteškoće prilikom obavljanja popisa i sređivanja evidencija te između ostalog predlaže kvalitetnije obilježavanje stalnih sredstava.

Obzirom da je Centralna popisna komisija konstatovala da su regionalni centri predložili veliki broj stalnih sredstava za otpis, predloženo je da se imenuje komisija koja će utvrditi da li su sredstva koja su predložena za otpis stvarno neupotrebliiva te na koji način ista likvidirati, bilo uništavanjem ili prodajom.

S tim u vezi utvrdili smo da je, prema odluci o izvršenju popisa za 2013. godinu, uputstvu i planu popisa, bilo predviđeno da Centralna popisna komisija izvještaj dostavi direktoru do

27.01.2014. godine, a da komisije u regionalnim centrima i Središnjem uredu popis završe i dostave izvještaje Centralnoj popisnoj komisiji najkasnije do 22.01.2014.godine. Konstatovano je su izvještaji prema Centralnoj popisnoj komisiji upućeni sa zakašnjenjem, a da je ista izvještaj direktoru prosljedila 24.02.2014. godine. Direktor je donio odluku od 26.02.2014. godine kojom su date instrukcije za knjiženje manjkova i viškova i prema kojoj su uglavnom prihvaćeni svi zahtjevi koji su upućeni iz organizacionih jedinica, a u vezi sa rashodovanjem stalnih sredstva.

Preporučuje se Upravi da rokove vezane za popis poštuje u mjeri u kojoj je to moguće jer isti su postavljeni kako bi svi učesnici u popisu, kao i lica koja provode aktivnosti nakon obavljenog popisa, mogli imati dovoljno vremena za donošenje odluka. Smatramo da je neophodno implementirati preporuke Centralne popisne komisije, a sve u cilju unaprjeđenja procesa evidentiranja, čuvanja i raspolaganja stalnim sredstvima.

Uprava je odabrala najpovoljnijeg dobavljača, te sa dobavljačem zaključila ugovor o nabavci i isporuci softvera za evidentiranje osnovnih sredstava bar kod čitačima, kako bi automatizovala popis osnovnih sredstava. U saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora, Uprava je usaglasila obrasce za popunjavanje podataka o osnovnim sredstvima kako bi obrasci u novom softveru odgovarali obrascima u postojećem modulu osnovnih sredstva u trezoru. Predviđeno je da se osnovna sredstva putem bar kod čitača unose u novi softver za evidentiranje osnovnih sredstava u Upravi, a da se nakon toga putem ADI aplikacije podaci iz pomenutog softvera importuju u modul osnovnih sredstava u trezoru. Ovim se obezbijedila potrebna kompatibilnost tako da se jednom uneseni podaci mogu koristiti u oba sistema.

U narednom periodu je potrebno označiti bar kodovima sva osnovna sredstva te nakon toga početi učitavanje podataka o osnovnim sredstvima putem bar kod čitača u novi softver.

Popis potraživanja i obaveza: U Upravi je popis potraživanja i obaveza izvršen na osnovu Odluke o popisu i donošenjem Rješenja o imenovanju komisije za popis potraživanja i obaveza.

Prema izvještaju komisije za popis potraživanja i obaveza, ukupna potraživanja Uprave iznose 193.929 KM, dok ukupne obaveze iznose 8.029.379 KM.

Najveći dio potraživanja odnosi se na potraživanja za refundaciju naknada za bolovanje (57.807 KM), potraživanja za refundaciju od špeditera (63.210 KM), potraživanja od djelatnika (17.341 KM) koje se odnose manjkove po regionalnim centrima.

Najveći dio obaveza se odnosi na obaveze prema dobavljačima (2.385.929 KM) koliko iste iznose prema probnoj bilanci a prema popisu je utvrđen iznos od 2.386.806 KM, te obaveze za plate i naknade troškova zaposlenih za decembar 2012.godine.

8. Javne nabavke

Uvidom u izvještaje iz WisPPA sistema konstatovano je da je Uprava u 2013. godini provela 122 procedure javnih nabavki. Od navedenog broja, 22 procedure su provedene putem otvorenog postupka, 11 procedura putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, 55 postupaka putem konkurentskog zahtjeva i 34 nabavke putem direktnog sporazuma.

Ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosi 10.253.982 KM pri čemu se na otvorene postupke odnosi 7.154.183 KM, na pregovaračke postupke bez objave obavještenja 2.316.027 KM, na konkurentske zahtjeve 697.258 KM i direktne sporazume 86.514 KM.

Postupke javnih nabavki provode komisije imenovane od strane direktora.

- **Efikasnost procesa javnih nabavki**

Uprava je u 2013. godini provela 11 postupaka putem pregovaračkog postupka bez dodatnog obavještenja. Jedan postupak se odnosi na nabavku roba, osam za nabavku usluga, a dva za nabavku radova. Od ukupno provedenog broja procedura prikazanih u tabelarnom pregledu koji je sačinjen za potrebe revizije (126), 17 postupaka je ponavljano, a od toga 13 postupaka jednom, a 4 dva puta.

Poteškoće u provođenju procedura javnih nabavki čine prigovori i žalbe koji često nisu osnovani.

- **Zakornost procesa javnih nabavki**

Revizijom pojedinačnih procedura javnih nabavki konstatovano je kako slijedi:

Nabavka radova za izgradnju GP Bijača

Nabavka je započeta u 2012. godini, a procijenjena vrijednost nabavke je prvobitno bila 2.600.000 KM da bi izmjenom odluke od 20.12.2012.godine bila povećana na 4.000.000 KM. Predmjer radova je radila ino kompanija.

Na tender proveden putem otvorenog postupka pristiglo je 8 ponuda. Kao najpovoljniji izabran je ponuđač sa ponuđenom cijenom od 4.027.538 KM sa PDV-om.

Jedan od ponuđača koji je imao najnižu osnovnu cijenu nije dostavio kompletnu dokumentaciju vezano za preferencijalni tretman domaćeg te ponuda istog nije razmatrana. Pomenuti ponuđač (konzorcij) je podnio prigovor, zatim žalbu, a kako je ista odbijena od strane Ureda za razmatranje žalbi, pomenuti konzorcij je podnio tužbu kod nadležnog suda (Sud BiH). U tužbi se, između ostalog, osporava način primjene preferencijalnog tretmana kao i nedostaci u ponudi izabranog ponuđača.

Ugovor je zaključen 21.03.2013.godine na iznos od 4.027.538 KM sa PDV-om sa rokom završetka radova 90 kalendarskih dana.

Može se konstatovati da je za datu nabavku ostvarena konkurencija, ali i to da su projekat i predmjer radova (predmet javne nabavke) bili nepotpuni što je uzrokovalo značajne viškove i dodatne radove.

Rekonstrukcija GP Gradiška i CT u Gradišci

Procijenjena vrijednost nabavke je iznosila 300.000 KM. Nakon provedene procedure javne nabavke zaključen je ugovor sa najpovoljnijim ponuđačem na iznos 217.516 KM, a rok završetka radova je bio 40 kalendarskih dana, dok je ugovorna kazna (za svaki kalendarski dan zakašnjenja 0,5 % od vrijednosti ugovorenih radova).

Na osnovu uvida u privremene i konačnu situaciju izvođenja radova na rekonstrukciji graničnog prelaza Gradiška i carinskog terminala u Gradišci konstatovano je da je u odnosu na prvobitno zaključen ugovor sa izabranim dobavljačem dana 02.09.2013. godine zaključen i Aneks na isti u ukupnom iznosu od 76.667 KM tako da je ukupan iznos izvršenih radova 294.282 KM sa PDV-om. Radi izvođenja dodatnih radova izvođač radova je 14.06.2013. godine uputio zahtjev kojim traži produžetak roka završetka radova za 15 kalendarskih dana. Dana 20.06.2013. godine Nadzorni organ dao suglasnost za traženo produženje. Međutim, aneksom na osnovni ugovor od 02.09.2013. godine definisano je da se rok završetka radova ne produžava.

Revizijom je utvrđeno da je izvođač radova vodio građevinski dnevnik (46 listova) i u istom je uveden u posao 08.05.2013. godine, a radovi su završeni 30.06.2013. godine kada je i izvršena primopredaja, tako da su radovi trajali ukupno 54 dana.

Uvidom u dokumentaciju je konstatovano da nije bilo naplate kazni zbog kašnjenja u završetku radova. Također je konstatovano da je Aneks na osnovni ugovor zaključen dva mjeseca nakon primopredaje radova na objektu te da je ukupan iznos osnovnog ugovora i aneksa 294.282 KM, a procijenjena vrijednost radova 300.000 KM.

Nabavka i isporuka putničkih motornih vozila: Nabavka je izvršena putem otvorenog postupka kroz 2 lota (lot I – 4 vozila i lot II – 1 vozilo). Ukupna planirana vrijednost nabavke je 305.000 KM. Kriterij izbora shodno tenderskoj dokumentaciji je bio najniža cijena tehnički zadovoljavajuće ponude. Tenderskom dokumentacijom su definisane karakteristike koje ponuđeno vozilo treba da ispunjava na način da nije vršeno preferiranje u osnovnim tehničkim karakteristikama (dimenzije vozila, snaga motora, zapremina motora i sl.) gdje je korišten otvoreni interval sa donjim ograničenjem - minimalni zahtjev. U ostalim tehničkim karakteristikama postoje i pozicije za koje se ne bi moglo sa sigurnošću potvrditi opravdanost navođenja u tenderskoj dokumentaciji (minimalno 560 l zapremina prtljažnika, minimalno 10 zvučnika ....).

Ponuđena vozila koja su ispunila sve zahtjeve iz tenderske dokumentacije su iste marke, klase i tipa. Najnižu cijenu tehnički zadovoljavajuće ponude ponudio je isti dobavljač za oba lota i zaključeni su ugovori na iznose od 193.415 KM i 104.996 KM.

Preporučuje se Upravi da pri ovakvim i sličnim nabavkama izbjegava navođenje tehničkih karakteristika koje nisu sa stanovišta redovne upotrebe neophodne, jer bi iste mogle biti ograničavajući faktor za ostvarenje konkurencije.

Nabavka i isporuka zlatnika: Planirani iznos nabavke je bio 20.000 KM, a ugovor je zaključen na iznos od 18.589 KM.

Nabavka zlatnika provedena je putem konkurentskog postupka bez dodatnog obavještenja o nabavci. Tenderskom dokumentacijom definisana je vrsta zlata, opis i raspon gramaža, a kriterij izbora shodno zakonu bio je najniža cijena tehnički zadovoljavajuće ponude. Poziv za učešće upućen je na tri adrese, i svi ponuđači do predviđenog roka su dostavili ponude. Najnižu cijenu tehnički zadovoljavajuće ponude ostvario je ponuđač sa cijenom od 140,40 KM/gr. Ugovor sa izabranim ponuđačem je potpisan i izvršena je isporuka zlatnika.

Nabavka zimskih ženskih i muških odjela i obuće: Nabavka je planirana u iznosu od 980.000 KM, a ugovori zaključeni na ukupan iznos od 292.708 KM (tri od devet lotova).

Nabavka uniformi i obuće je provedena putem otvorenog postupka javne nabavke – međunarodni tender. Nabavka je izvršena shodno potrebama Uprave i za navedenu nabavku je odobreno 980.000 KM. Tenderskom dokumentacijom je nabavka podijeljena na devet lotova razvrstanih po vrsti uniforme i odjevnom predmetu. Za svaki lot je definisan opis i tehnička specifikacija kojom su definisani određeni parametri kvaliteta i izrade uniformi i obuće.

Nabavka je okončana zaključenjem ugovora po LOT-ovima 2, 3 i 5, a ostalih 6 LOT-ova je poništeno zbog nedovoljnog broja ponuda (manje od tri ponude – dvije ponude).

Iznos sredstava koji je ostao neutrošen za navedene namjene prestrukturiran je na druge pozicije na osnovu odobrenja MFT.

Nabavka i isporuka lož ulja: Nabavka je planirana u iznosu od 521.000 KM, a zaključen je ugovor na iznos od 417.656 KM.

Nabavka lož ulja je provedena putem otvorenog postupka javne nabavke – međunarodni tender.

Uprava je tenderskom dokumentacijom definisala na koji način će se priznavati promjena cijene, definišući kao referentnu cijenu, prosječnu cijenu koju utvrđuje Agencija za statistiku BiH. Model promjene cijena je definisan tenderskom dokumentacijom.

Na predmetni postupak se javilo 3 ponuđača, od kojih je sva tri ponuđača ispunilo formalno-pravne uslove iz tenderske dokumentacije.

Najnižu cijenu tehnički zadovoljavajuće ponude ostvario je ponuđač sa ponudom u iznosu od 417.656 KM i sa istim je potpisan okvirni sporazum 27.11.2013. godine na period od dvije godine.

Uvidom o zaključeni ugovor je konstatovano da odredbe o promjeni cijena lož ulja nisu dovoljno precizne što stvara poteškoće prilikom primjene istog.

Nabavka i implementacija Public Key Infrastructure (PKI) softvera: Sredstva za nabavku opreme za implementaciju PKI softvera su planirana u budžetu. Uprava je donijela odluku o nabavci, pripremila tendersku dokumentaciju i tehničku specifikaciju i provela otvoreni postupak.

Do roka predviđenog za prijem ponuda pristigle su tri ponude koje su ocijenjene kao prihvatljive. Komisija je utvrdila da je ugovorni organ preduzeo sve potrebne mjere kako bi se osigurala pravična i aktivna konkurencija, i dala preporuku za sklapanje ugovora sa najpovoljnijom grupom dobavljača (konzorcij).

Sa izabranim konzorcijem dobavljača zaključen je ugovor o nabavci i implementaciji PKI softvera u iznosu od 482.995 KM sa PDV-om. Ugovoreni rok za isporuku i implementaciju je bio 80 kalendarskih dana počevši od 25.12.2013. godine kada je zaključen ugovor.

Oprema je isporučena, ali PKI sistem nije implementiran u ugovorenom roku. Navodimo da implementacija PKI sistema tek započinje, a da ugovorom nisu predviđeni penali u slučaju kašnjenja u realizaciji do kojeg je došlo u ovom projektu.

Mišljenja smo da je ugovorom trebalo predvidjeti penale u slučaju kašnjenja roka implementacije PKI sistema. Također smatramo da treba ubrzati implementaciju projekta, kako bi se što prije uspostavio funkcionalan PKI sistem i maksimalno iskoristila garancija na isporučenu opremu.

Nabavka informatičke opreme: Nabavka informatičke opreme za potrebe Uprave je provedena putem otvorenog postupka međunarodne konkurencije. Nabavka je provedena kroz 8 lotova. Planirano je 747.340 KM za nabavku kompjuterske, elektronske opreme i 970.000 KM za softvere. Ugovor je zaključen po lotovima 1,2,3,4 i 7.

Uvidom u tehničke specifikacije tražene opreme u tenderskoj dokumentaciji konstatovano je da su korišteni nazivi određene robne marke (npr. LOT 1–Router CISCO 2911).

Obzirom da je Oracle BH d.o.o. Sarajevo jedina kompanija u Bosni i Hercegovini koja je autorizovana da daje Oracle tehničku podršku za cijeli Oracle proizvodni portfolio, a također i za napredne korisničke servise u BiH te je shodno tome nabavka istih usluga putem otvorenog postupka međunarodne konkurencije neopravdana, a može prouzrokovati dodatne troškove. (Oracle VM Premier Support servisna podrška za Oracle VM u trajanju od minimalno godinu dana).

- **Realizacija ugovora o nabavkama**

Prilikom revizije realizacije ugovora o građenju konstatovane su određene slabosti koje navodimo u daljem tekstu:

Realizacija radova na izgradnji objekta Regionalnog centra u Tuzli: Osnovni Ugovor za izgradnju objekta RC Tuzla zaključen je sa izabranim ponuđačem na iznos od 5.544,074 KM. Prilikom realizacije sredstava za izgradnju objekta u Tuzli sačinjena su tri aneksa na osnovni ugovor i to: Anex br.1 - od 27.02.2012.godine kojim je izvršena formalna ispravka u Osnovnom ugovoru; Anex br.2 - od 27.11.2012. godine na iznos od 467.838 KM sa PDV-om sa rokom produženja radova za 57 kalendarskih dana; Anex br. 3 – od 30.08.2013. godine na iznos od 207.692 KM sa PDV-om, tako da je ukupna vrijednost svih izvedenih radova na izgradnji objekta RC Tuzla iznosila 6.219.604 KM.

Prema Odluci Vijeća ministara Upravi je za izgradnju RC Tuzla odobreno ukupno 6.407.886 KM u okviru kojeg iznosa je iznos od 407.886 KM za zemljište. Prema Modulu stalnih sredstava ukupno je na objektu RC Tuzla utrošeno 7.050.539 KM od čega se na sam objekat odnosi 6.542.653 KM a na zemljište 407.886 KM. Prema navedenom 642.653 KM je utrošeno više na objektu RC Tuzla, a nije izvršeno opremanje objekta u iznosu od 600.000 KM kako je to planirano.

Kada je u pitanju plaćanje projektantskih usluga (izvedbeni projekat i projekat izvedbenog stanja) uočeno je da je bilo dogovoreno (zapisnik sa VI sastanka Tima za implementaciju) da će dio tih poslova izvršiti izvođač bez naknade, međutim na kraju je u okviru Aneksa evidentiran ukupan iznos za projektovanje od 54.278 KM.

Generalni zaključak nakon pregleda dokumentacije vezane za samu realizaciju jeste da je sam projekat, a kasnije predmjer imao niz nedostataka koji su bili konstatovani nakon ulaska izvođača u posao. Po mišljenju revizije osnovni nedostatak je taj da projekat izgradnje nije uključivao činjenicu da se pored novog objekta nalazi već postojeći i da će ta dva objekta nakon izgradnje novog biti cjelina.

Osim toga na prijedlog izvođača je došlo do izmjena prvobitnih rješenja (zamjena hrastovih za betonske šipove, izmjene na fasadi, promjene u odnosu na prvobitna rješenja kada je nabavka opreme i uređaja u pitanju) što je uticalo na probijanje budžeta projekta odnosno na potrebu zaključivanja aneksa. Pri tome napominjemo da je pri nabavci zamjenske opreme (većeg kapaciteta i sl.) Uprava kao investitor prihvatila ponude izvođača ukoliko je na to saglasnost dao Nadzorni organ.

Realizacija radova na uređenju oko objekta Regionalnog centra u Mostaru: Objekat u Mostaru je otvoren krajem 2012.godine kada su izvršeni i neophodni radovi u cilju svečanog otvorenje objekta u iznosu od 75.234 KM, nakon provedene procedure putem konkurentskog zahtjeva. Projektom koji je sačinjen početkom oktobra 2013. godine obuhvćena je druga faza uređenja oko objekta u RC Mostar a posao je nakon provedenog otvorenog postupka dobio dobavljač koji je vršio radove na izgradnji objekta. Ugovor je zaključen dana 22.01.2013.godine na iznos od 172.656 KM sa PDV-om a procijenjena vrijednost nabavke je iznosila 220.000 KM. Rok za izvršenje radova je bio 40 dana. Prva privremena situacija sačinjena je dana 31.03.2013.godine na iznos od 133.431 KM, a druga dana 19.08.2013.godine na iznos od 39.225 KM. Naknadno je dana 24.10.2013.godine sa izvođačem radova sačinjen Aneks u iznosu od 51.407 KM. Dana 13.11.2013.godine je sačinjen zapisnik o primopredaji radova u kojem se navodi da su svi radovi izvedeni kvalitetno i ugovorenom roku (rok za izvršenje bio 40 dana).

Sredstva koja su utrošena za uređenje oko objekta RC Mostar nisu posebno odobrena odlukom Vijeća ministara.

Objekat regionalnog centra Uprave u Mostaru, vlasništvo Uprave, se nalazi u pojasu dvije parcele u vlasništvu dva pravna lica. Navedene parcele su pojedinačnim ugovorima ustupljene na korištenje bez naknade Upravi. U predmetnim ugovorima nije definisan rok trajanja predmetnog prava.

Preporučujemo Upravi da preispita navedene ugovore o korištenju zemljišta oko objekta u Mostaru u cilju osiguranja pravne sigurnosti, te kako bi se ubuduće izbjegle eventualne nejasnoće i sudski sporovi.

Realizacija radova na izgradnji GP Bijača (UMTS dozvole): Glavni projekat izgradnje GP Bijača je je bio podijeljen u 3 faze. Za implementaciju prve faze zaduženo je bilo JP Autoceste FBiH, druga faza je pripala Upravi a implementaciju treće faze je preuzela Evropska komisija. Uprava je izvršila fazu II ali zbog nedostatka sredstava za završetak faze I od strane JP Autoceste FBiH i potrebe izvršenje dijela poslova iz faze III da bi se prelaz stavio u funkciju bila su neophodna dodatna sredstva. Shodno tome Vijeće ministara je na sjednici od 05.06.2013.godine odobrilo dodatna sredstva kako bi se nepredviđeni radovi (iz faze I i III) završili u potpunosti. Aneks na osnovni ugovor sa Izvođačem radova je zaključen na iznos od 2.039.522 KM. U Aneksu je navedeno da su ispunjeni uslovi za vođenje pregovaračkog postupka bez objave te je pozvan samo izvođač koji je obavljao poslove osnovnog ugovora. Uočeno je da je prva privremena situacija od strane izvođača ispostavljena Upravi za izvedene radove do 31.03.2013.godine u iznosu od 1.828.542 KM a da je ugovor zaključen 21.03.2103.godine.

Zapisnik o izvršenoj primopredaji izvedenih radova sačinjen je dana 01.07.2013. godine i prema istom ukupno ugovoreni radovi po osnovnom ugovoru iznose 4.241.334 KM a Aneks br. 1 iznosi 2.039.522 KM što ukupno iznosi 6.280.856 KM.

Na osnovu pregleda dokumentacije se može konstatovati da je izgradnju GP Bijača pratilo niz problema, a jedan od najvažnijih je činjenica da su svi radovi i otvaranje prelaza morali biti završeni do 01.07.2013. godine. Osim toga predmjer radova i podjela aktivnosti po fazama nije adekvatno izvršena što je na kraju rezultiralo potrebom da se radovi objedine u II fazi koja je dodijeljena Upravi na realizaciju.

Na provođenje pregovaračkog postupka kada je u pitanju Aneks ugovora uticao je rok izvršenja radova.

Opći zaključak koji možemo izvesti na osnovu uvida u dokumentaciju i provedene aktivnosti na realizaciji ugovora o izgradnji objekata da su stručni kapaciteti zaposlenih u Upravi u segmentu građevinarstva ograničeni.

Smatramo da su u uslovima ograničenih kadrovskih kapaciteta u Upravi u oblasti građevinarstva istoj dodijeljene aktivnosti gradnje objekata velike vrijednosti čime je na istu po našem mišljenju prenesen a Uprava prihvatila rizik vršenja ulaganja u građevinske objekte sa postojećim kadrom. To je na određeni način uzorkovalo da planiranje navedenih radova (predmjeri i projekti) ne budu urađeni dovoljno kvalitetno, odnosno da monitoring i aktivno učešće predstavnika Uprave u realizaciji ugovora o građenju ne bude na zadovoljavajućem nivou.

Mišljenja smo da u situaciji kada investitor planira nabavku građevinskih radova nedovoljno kvalitetno i tokom nabavke pa i realizacije ugovora o građenju nema potpuno jasan stav zasnovan na stručnom mišljenju kada su u pitanju zahtjevi prema izvođaču radova moguće su promjene prvobitno definisanih rješenja koje u pravilu uzrokuju odstupanje (povećanje) troškova u odnosu na zaključeni osnovni ugovor. Navedeno je pokazala praksa uočena kroz reviziju datih projekata.

Sve navedeno ukazuje na potrebu da Uprava u daljim aktivnostima vezanim za građenje i rekonstrukcije nastoji obezbijediti u okviru institucija BiH stručni kadar koji bi bio u mogućnosti da stručno pr prati kako planiranje tako i realizaciju ugovora o građenju a sve u cilju zaštite javnog interesa odnosno interesa investitora.

Kada je u pitanju realizacija ostalih ugovora koji su zaključeni u 2013.godini ističemo da da se prema našem mišljenju ugovor o nabavci lož ulja ne primjenjuje u potpunosti shodno odredbama istog.

9. Prihodi

Ukupno ostvareni prihodi Uprave u 2013.godini iznose 25.102.739 KM.

Prihodi od prodaje stalnih sredstava ostvareni su u iznosu od 85.795 KM, a odnose se na prihode od prodaje vozila 84.513 KM, prihode o prodaji zgrade 700 KM i prihode od prodaje opreme 582 KM.

Ostvareni prihodi od iznajmljivanja prostora na graničnim prelazima iznose 199.194 KM, a naknada za preuzimanje tenderske dokumentacije 13.859 KM.

Zaključno sa 31.12.2013. godine prihodi od pružanja javnih usluga (grupa konta 7228) iznose 24.782.264 KM i odnose se na naknade troškova štampanja i kupovine poreskih i kontrolnih markica za duhanske prerađivanje i alkoholna pića i vina u iznosu od 3.162.435 KM (detaljno objašnjenje u dijelu nalaza o akciznim markicama), na prihode po osnovu kontrolnih laboratorijskih analiza u iznosu od 6.348 KM, na prihode od izdavanja uvjerenja o porijeklu proizvoda u iznosu od 9.290 KM, a ostatak se odnosi na uplate taksi po različitim tarifnim brojevima i kategorijama.

Tarifni brojevi su definisani Zakonom o administrativnim taksama a uplatni računi za administrativne takse su u okviru Jedinstvenog računa trezora BiH (JRT).

Uplate se vrše u skladu sa Naredbom o izmjenama i dopunama naredbi o uplatnim računima za administrativne takse.

U 2013. godini prihodi od pružanja javnih usluga (grupa konta: 7229) iznose 14.810 KM, a novčane kazne (grupa konta 7231) iznose 950 KM, dok su vanredni prihodi (grupa konta 7351) ostvareni u iznosu od 5.867 KM.

Revizijom je konstatovano da se ne vrši sravnjenje prihoda po osnovu taksi tokom perioda shodno Uputstvu o načinu prikupljanja, evidentiranju, kontroli uplata taksi i naknada na Jedinstveni račun trezora i povratu više ili pogrešno uplaćenih taksi sa Jedinstvenog računa trezora BiH koje je donijelo Ministarstvo finansija i trezora BiH.

Shodno problemima u sravnjavanju prihoda, odnosno primjeni pomenutog Uputstva Uprava je delegirala navedeno pitanje kod Ministarstva finansija i trezora BiH sa zahtjevom omogućavanja pristupa i razmjeni podataka kako bi se uspostavila zadovoljavajuća osnova za praćenje prihoda. Kao rezultat korespondencije formirana je radna grupa za implementaciju projekta razmjene podataka između Uprave i MFT koja se sastala i definisala korake neophodne za implementaciju razmjene podataka. U usmenom razgovoru sa odgovornim za provođenje procesa potvrđeno nam je da su aktivnosti u toku i da će se raditi na izradi posebnog softvera koji će generisati podatke i omogućiti sravnjavanje prihoda sa svim jedinicama Uprave.

Uvažavajući preduzete aktivnosti vezane za uspostavu sistema usaglašavanja i praćenja prihoda sugerišemo Upravi da nastavi sa kontinuiranim aktivnostima u cilju iznalaženja konačnog i pouzdanog rešenja odnosno sistema za praćenje prihoda po svim vrstama i organizacionim jedinicama.

10. Ostalo

- Programi posebnih namjena

Višegodišnja kapitalna ulaganja

U 2013. godini Uprava je imala na raspolaganju sredstva u iznosu od 37.609.219 KM na ime VKU koja se vode na posebnoj subanalitici u okviru ISFU sistema. Od navedenih sredstava realizovano je 2.399.133 KM što predstavlja izvršenje od 6%.

Međutim, ukupno raspoloživa sredstva za kapitalna ulaganja koja nisu vezana za budžetska sredstva za neposrednu potrošnju u kojima su sadržana i prethodno navedena sredstva (37.609.219 KM) su iznosila 48.739.024 KM i ista su izvršena u iznosu od 21%.

Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje

Ukupno odobrena sredstva za Upravni odbor u okviru budžeta Uprave za 2013. godinu iznose 586.000 KM, a realizovano je sa 31.12.2013. godine 577.836 KM. Najznačajniji izdaci se odnose na: ugovorene usluge 332.263 KM u okviru kojih se na naknade članovima Upravnog odbora odnosi 320.945 KM; bruto plaće i naknade (221.598 KM) i naknade troškova zaposlenih 18.641 KM.

Bruto plaće i naknade plaća (221.598 KM): Ukupno ostvarene bruto plate i naknade iz plata za zaposlene pri Upravnom odboru Uprave sa 31.12.2013. godine iznose 221.598 KM. Sa 31.12.2013.godine pri Upravnom odboru je bilo zaposleno 7 lica. Plaće zaposlenih se

obračunavaju u skladu sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine.

Ugovori o djelu (7.200 KM): Ugovorom o vršenju poslova potparola za potrebe UO Uprave angažovana je jedna osoba uz naknadu od 600 KM mjesečno što godišnje iznosi 7.200 KM. Ugovorom je definisan početak angažovanja, ali nije definisan rok na koji je lice angažovano kao ni obaveza podnošenja izvještaja o obavljenim poslovima.

Ugovorene usluge (ostale nepomenute usluge i dadžbine): U okviru ugovorenih usluga na kontu Ostale nespomenute usluge i dadžbine realizovan je iznos od 320.945 KM i isti se odnosi na isplaćene naknade članovima i posmatračima u Upravnom odboru Uprave.

Naime, Odlukom o utvrđivanju visine naknada članovima Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje i posmatračima od 02.03.2012.godine odobrava se isplata mjesečne naknade za rad u Upravnom odboru Uprave i to:

- a) Članovima UO iz reda stručnjaka za indirektno oporezivanje u visini 3.200 KM;
- b) Članovima UO- ministrima u visini od 65% iznosa pod a) s tim da se predsjedavajućem UO-ministru finansija i trezora BiH ovaj iznos naknade uvećava za 10%;
- c) Posmatračima iz Brčko distrikta BiH i Centralne banke BiH u visini od 50% iznosa naknade koju primaju članovi eksperti.

Shodno navedenom za eksperte mjesečna naknada iznosi 3.200 KM, za ministra Ministarstva finansija i trezora BiH kao predsjedavajućeg 2.288 KM, za entitetske ministre finansija 2.080 KM, a za posmatrača 1.600 KM.

Utvrđeno je da je Upravni odbor UIO sa 31.12.2013. godine održao ukupno 13 sjednica.

Revizija prikupljanja i raspodjele prihoda: Konstatovano je da nije bilo aktivnosti Upravnog odbora po pitanju definisanja predmeta nabavke usluga eksterne revizije prikupljanja i raspodjele prihoda sa Jedinstvenog računa Uprave. S tim u vezi potrebno je napomenuti da se tokom posljednjih godina prikuplja između 5 i 6 milijardi maraka, a da nisu vršene revizije prikupljanja i raspodjele tih sredstava. Posljednja revizija prikupljanja i raspodjele prihoda sa Jedinstvenog računa Uprave izvršena je za 2009.godinu.

Napominjemo da je na osnovu donesene odluke Upravnog odbora o nabavci usluga eksterne revizije bilo pokušaja da se provede nabavka, ali je zbog nedefinisanosti predmeta i obima revizije postupak poništen i više nije ponavljan.

Preporučuje se Upravnom odboru Uprave da razmotri potrebe za angažmanom eksterne revizije prikupljanja i raspodjele sredstava sa Jedinstvenog računa Uprave.

Usluge štampanja poreskih markica

Ove usluge sa 31.12.2013. godine iznose 3.116.358 KM. Štampanje akciznih markica vršeno je od strane izabranog dobavljača na osnovu zaključenog okvirnog sporazuma od 05.09.2012. godine. Okvirni sporazum je zaključen na period od tri godine sa ugovorenim tiražom na godišnjem nivou uz mogućnost odstupanja 15%. Štampanja evidencijskih markica je također vršeno kod istog dobavljača na osnovu ugovora zaključenog 22.12.2011. godine na period od tri godine i ugovorenim tiražom na godišnjem nivou. Pregledom faktura je utvrđeno da cijene iz ponude dobavljača odgovaraju cijenama na fakturi. U prilogu fakture nalaze se izvodi kao dokaz da je naručilac akciznih i evidencijskih markica izvršio plaćanje na Jedinstven račun trezora. Utvrđeno je kako Uprava vodi evidenciju odštampanih akciznih i evidencijskih markica na godišnjem nivou.

- IT revizija

Uprava raspolaže kompleksnim informacionim sistemom koji zahtijeva stalnu optimizaciju, stručno administriranje i efikasnu razmjenu podataka, kako bi sistem bio kvalitetan i siguran. Svakodnevno se koristi znatan broj aplikacija koje rade na savremenim platformama u okruženjima koja se jako brzo razvijaju, te ih je neophodno unaprjeđivati. Za prethodno je neophodna kvalitetna i popunjena sistematizacija, osiguranje budžetskih sredstava, stalna edukacija kadrova, usklađivanje sistema sa standardima i provođenje internih kontrola. Veći dio sistema administrira i kontroliše Uprava, koja u ovom segmentu vrši i stalne interne revizije. Bitan segment informacionog sistema čine telekomunikacije koje zahtijevaju stalno unapređenje kako bi dostupnost i sigurnost sistema bila najveća moguća.

Provođenjem revizije informacionog sistema sagledali smo stanje u odnosu na prethodne izvještaje i date preporuke i konstatovali da je sistem u stalnom napretku. Ranije date preporuke su u jednom dijelu realizovane, s tim da postoji dio istih koje su u procesu realizacije kao i dio onih koje nisu realizovane.

Kako bi dodatno unaprijedili informacioni sistem, te ga učinili efikasnijim, raspoloživijim i sigurnijim revizija je dala određene preporuke koje su Upravi dostavljene u Memorandumu o izvršenoj reviziji.

e-PDV sistem: Uprava je unaprijedila postojeći informacioni e-PDV sistem. Trenutni sistem omogućava on-line pregledanje stanja za nedostajuće prijave, transakcije, bankovne uplate, neodobrene povrate, poreske kredite i izvršene povrate za svakog registrovanog korisnika. Sistem zbog nedostatka općih bezbjednosnih mehanizama ne omogućuje elektronsko podnošenje prijave, pa se prijave još uvijek šalju poštom korisnicima koji ih nakon popunjavanja lično podnose. U toku je procedura implementacije PKI sistema koja će u perspektivi omogućiti elektronsko podnošenje prijave u poreskom sistemu.

Mišljenja smo da treba završiti implementaciju PKI sistema i omogućiti elektronski unos prijave u postojeći e-PDV sistem. Implementacija PKI sistema će omogućiti digitalno potpisivanje koje treba koristiti i za druge aplikacije koje Uprava trenutno razvija, te time znatno ubrzati poslovne procese, istovremeno smanjiti troškove i cijeli sistem učiniti znatno efikasnijim i ekonomičnijim.

11. Prinudna naplata

Procijenjena visina sredstava za naplatu iznosi cca 31.000.000 KM. Uočen je određeni napredak kada je u pitanju naplata navedenog duga, ali problem, između ostalog, predstavlja procjena vrijednosti nekretnina iz kojih bi se trebala naplaćivati poreska dugovanja.

Postojeći kadar nema kvalifikacije da vrši ovakve procjene, a dodatna edukacija, kao način za prevazilaženje ovog problema, nije provedena, jer su troškovi edukacije, po ocjeni menadžmenta previsoki. Ovakva situacija dovodi do zastoja u radu, te može predstavljati ozbiljan problem ako se imaju u vidu rokovi zastare. Osim toga, postoje i administrativne poteškoće koje se ogledaju i različitim zakonskim rješenjima na nivou entiteta u vezi sa prodajom nekretnina po osnovu prinudne naplate.

Nadalje, problem postoji i u entitetskim politikama naplate administrativnih taksi, koje se u Federaciji BiH, odnosno u RS-u različito tretiraju.

Mišljenja smo, imajući u vidu prirodu posla Odjeljenja za prinudnu naplatu, te vrijednost predmetnih sredstava, kako se rješavanje navedenih problema treba preduzeti bez odlaganja i vršiti u kontinuitetu.

U vezi sa procjenama vrijednosti nekretnina, preporučuje da se razmotri korištenje usluga ovlaštenih sudskih vještaka ili ovlaštenih ustanova specijaliziranih za ovu vrstu poslova.

12. Sudski sporovi

Sudski sporovi predstavljaju jedan od važnijih aspekata rada Uprave, posebno ako se ima u vidu njihov broj i ukupna vrijednost potraživanja.

Uvidom u okončane i pokrenute sporove pred nadležnim sudovima, a u kojima se kao jedna od strana pojavljuje Uprava, revizija je utvrdila značajan broj istih. Problemi na koje je Uprava nailazila u proteklom vremenu, uzrokovani su probijanjem rokova parničnog, upravnog i drugih postupaka.

Potrebno je ubrzati formiranje novom sistematizacijom predviđene unutrašnje organizacione jedinice, koja kao jedan od osnovnih zadataka ima praćenje i postupanje u vezi sa sudskim i drugim postupcima, sa akcentom na praćenje i poštivanje rokova, zastare potraživanja i praćenje rokova za plaćanja.

13. Korespondencija

Uprava je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvještaja o reviziji za 2013. godinu. U komentarima su, u najvećem dijelu, navedena obrazloženja na nalaze i preporuke iz izvještaja. Detaljno objašnjenje dijela komentara koji nisu prihvaćeni (i dijela koji su prihvaćeni) dato je u odgovoru na dostavljene komentare na Nacrt izvještaja o reviziji koji je dostavljen rukovodstvu Uprave uz konačan Izvještaj o reviziji za 2013. godinu.

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

Nedžad Hajtić, viši revizor

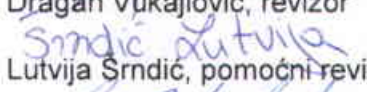
**Rukovodilac Odjela za
finansijsku reviziju**

Miro Galić, viši revizor

**Članovi tima za
finansijsku reviziju**

Nataša Timotija, viši revizor

Dragan Vukajlović, revizor

Lutvija Srndić, pomoćni revizor

Slaviša Vuković, IT revizor

**Rukovodilac Odjela za
razvoj, metodologiju
i kontrolu kvaliteta**

Dragoljub Kovičić, viši revizor

III PRILOG

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Pregled rashoda proračuna za 2013. godinu

Naziv Institucije: Uprava za neizravno oporezivanje BiH

Tablica I

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Index 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	79.395.000	0	79.395.000	78.347.998	99
Bruto plaće i naknade	57.118.000		57.118.000	56.807.348	99
Naknade troškova zaposlenih	8.475.000	37.000	8.512.000	8.467.360	99
Putni troškovi	290.000		290.000	261.911	90
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	1.829.000	200.000	2.029.000	1.999.776	99
Izdaci za energiju i kom. usluge	2.026.000	60.000	2.086.000	1.962.796	94
Nabavka materijala	1.775.000	-632.000	1.143.000	1.124.818	98
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	885.000	50.000	935.000	878.964	94
Unajmljivanje imovine i opreme	1.340.000	250.000	1.590.000	1.512.337	96
Izdaci za tekuće održavanje	1.020.000		1.020.000	976.767	96
Izdaci za osiguranje	179.000	35.000	214.000	181.545	85
Ugovorene i druge posebne usluge	4.458.000		4.458.000	4.174.376	94
2. Kapitalni izdaci	4.499.301	0	4.499.301	1.599.743	36
Nabavka zemljišta	400.000		400.000	300.000	75
Nabavka građevina	2.600.000		2.600.000	69.915	3
Nabavka opreme	1.499.301		1.499.301	1.229.827	82
Nabavka ostalih stalnih sredstava			0		
Rekonstrukcija i invest.održavanje			0		
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	13.718.699	35.020.325	48.739.024	10.274.168	21
Nabavka zemljišta	3.000.000		3.000.000		0
Nabavka građevina	9.300.000	32.100.484	41.400.484	8.461.376	20
Nabavka opreme	1.418.699	1.638.677	3.057.376	1.475.417	48
Nabavka ostalih stalnih sredstava	0		0		
Rekonstrukcija i invest.održavanje	0	1.281.164	1.281.164	337.374	26
5. Novčane donacije	0	0	0	0	
			0		
Ukupno (1+2+3+4+5)	97.613.000	35.020.325	132.633.325	90.221.909	68

Napomena: kolona 2 u zbiru treba da odgovara odobrenom proračunu po zakonu tako što:
 višegodišnje kapitalne izdatke odobrene u proračunu za tekuću godinu treba prikazati pod red.brojem 4. u koloni 2.
 višegodišnje kapitalne izdatke prenesene iz ranijih godina treba prikazati pod rednim brojem 4. u koloni 3.
 novčane donacije odobrene u proračunu za tekuću godinu treba prikazati pod rednim brojem 5. u koloni 2.
 novčane donacije odobrene van proračuna za tekuću godinu treba prikazati pod rednim brojem 5. u koloni 3.

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama izdalo dana _____ 2014. godine.

Bilanca stanja na dan 31.12.2013. godine

Naziv institucije: Uprava za neizravno oporezivanje BiH

Tablica II

Opis	31.12.2012	31.12.2013.	Index 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat potraživanja, razgraničenja i zalihe	293.438	233.235	79
Novčana sredstva	58.556	39.306	67
Kratkoročna potraživanja	234.882	193.929	83
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	24.179.462	34.143.909	141
Stalna sredstva	40.423.216	51.910.694	128
Ispravka vrijednosti	16.243.754	17.766.786	109
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava			
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	24.472.899	34.377.144	140
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	9.079.057	9.426.315	104
Kratkoročne tekuće obveze	3.158.323	2.431.535	77
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema zaposlenima	5.475.446	5.597.844	102
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja	445.289	1.396.937	314
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	24.179.462	34.143.909	141
Izvori sredstava	24.179.462	34.143.909	141
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	33.258.519	43.570.224	131

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.8. stav 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo finansijski i trezora na nivou Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo dana _____ 2014. godine

Direktor:

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Uprava) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2013. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH („Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/12), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 33/07 i 16/10 i protokol Ministarstva financija i trezora broj: 01-05-02-1-656-1712 od 23.01.2012. godine) i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH (protokol Ministarstva financija i trezora BiH broj 01-08-02-1-644-1/12 od 20.01.2012. godine). Rukovodstvo je također obavezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2013. godinu (Službeni glasnik BiH broj 100/12) i pratećim naptucima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Uprave.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, _____

Direktor:

Miro Džakula